Macaristan, Romanya hakkında aslı olmıyan haberler neşrediyor

AKŞAM

MAÇKA'da Küçük Çiftlik Parkı açıldı.
Budapeşteden getirilen hakiki Çiğan orkestrasının konserlerini ve Zengin yeni varyete numaraları çam kokuları altında dinleyiniz. ve görünüz. Tel: 41992

Sene 21 — No. 7452 — Fiati her yerde 5 kuruş

CUMA 21 Temmuz 1939 Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Ingiliz amiral gemisi 3 ağustosta geliyor

Warpgite) drtınotu İstanbulda bulunduğu müddet zarfında birkaç ziyafet verilecek

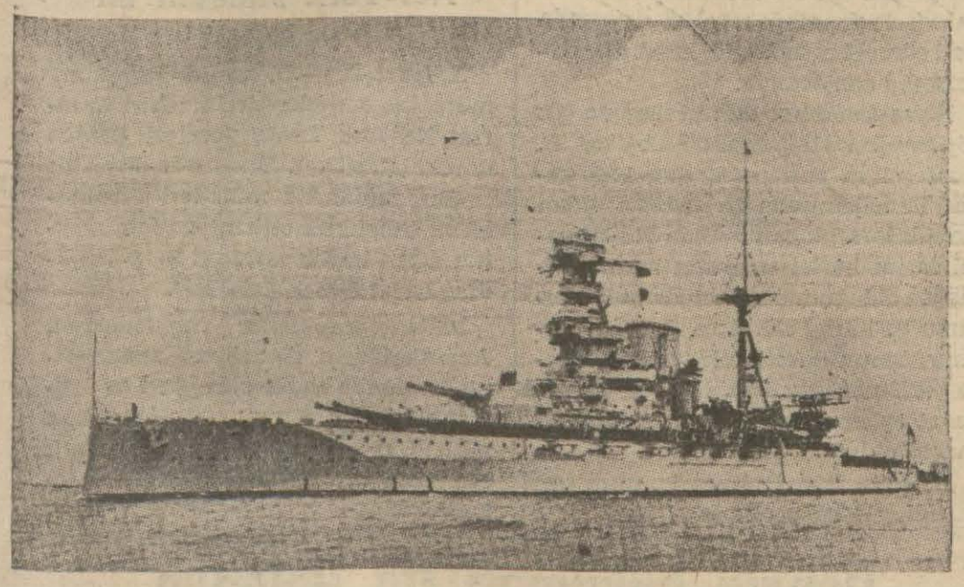

Akdeniz İngiliz filosu amiral gemisi Warspite

İngiliz Bahriye Nezareti müsteşarı, Avam Kamarasında sorulan bir suale cevap verirken, İngiliz Akdeniz filosu başkumandanının amiral gemisile ağustos iptidalarında İstanbulu ziyaret edeceğini, diğer bir dritnotun da bir nezaket ve dostluk ziyaretinde bulunmak üzere İzmire uğrıyacağını söylemiştir.

Haber aldığımıza göre, İngiliz amiral gemisi Warspite, ağustosun üçüncü perşembe günü limanımıza gelecektir. Gemide Akdeniz filosu başkumandanı amiral Cumingham bulunmaktadır. Geminin İstanbul limanında kalacağı müddet zarfında müteaddid ziyafetler verilecektir.

(Devamı 8 inci sahifede)

Ankaradaki yangın

Ateş, Kalef Albükrek'in mağazasından çıkmış

Mağaza sahibi Kalef ile tezgâhtar Mişon nezaret altına alındılar

Bilânço: 16 dükkân yandı, 5 dükkân yıkıldı

Ankara 20 (Telefonla) — Dün gece Samanpazarı çarşısında çıkan yangın tahkikatına ehemmiyetle devam edilmektedir. Yangının hırdavatçı Kalef Albükrek'in mağazasından çıktığı anlaşılmaktadır. Müddeiumumî muavinlerinden B. Kemal tarafından ifadeleri alınanlar arasında bulunan Samanpazarı bekçisi Cemil demiştir ki:

— Her geceki gibi dükkânların kilitlerini muayene ediyordum. Kalef Albükrek'in mağazasının kilidini muayene ederken bir duman çıktığını

(Devamı 8 inci sahifede)

Prens Pol'ün Londra seyahati

Yarı resmî Alman gazetesi: "Ingiliz kredilerini Berlin ile iktisadî anlaşmalara tercih etti,, diyor

Berlin 20 — Yugoslavya kral naibi prens Pol'ün Londraya seyahati Alman gazeteleri tarafından, Berline yaptığı seyahat esnasında verilen uzun tafsilât hilâfına olarak kısaca yazılmaktadır.

Correspondance Diplomatique gazetesi, Yugoslavyanın İngiliz kredilerini Berlin ile iktısadî anlaşmalara tercih ettiğini söylüyor.

Londra 20 — Kral Jorj, Yugoslavya kral naibi prens Pol'e İngilterenin en büyük nişanı olan dizbağı nişanını vermiştir.

Londra 20 (A.A.) — B. Chamberlain, bugün Başvekâlet dairesinde Yugoslavya naibi hükûmeti prens Pol şerefine bir ziyafet vermiştir.

Tamamile hususî mahiyette olan bu ziyafette lord Halifax ve Simon hazır bulunmuşlardır.

Sovyet filosu Leningrada döndü

Moskova 20 (A.A.) — Kronstadt ile Gotland arasında üç gün süren manevradan sonra 50 gemiden müreklıken Sovyet Baltık filosu bugün

Sıcaklar devam ediyor

Evvelki gece hemen hiç bir evde uyumak kabil olamadı

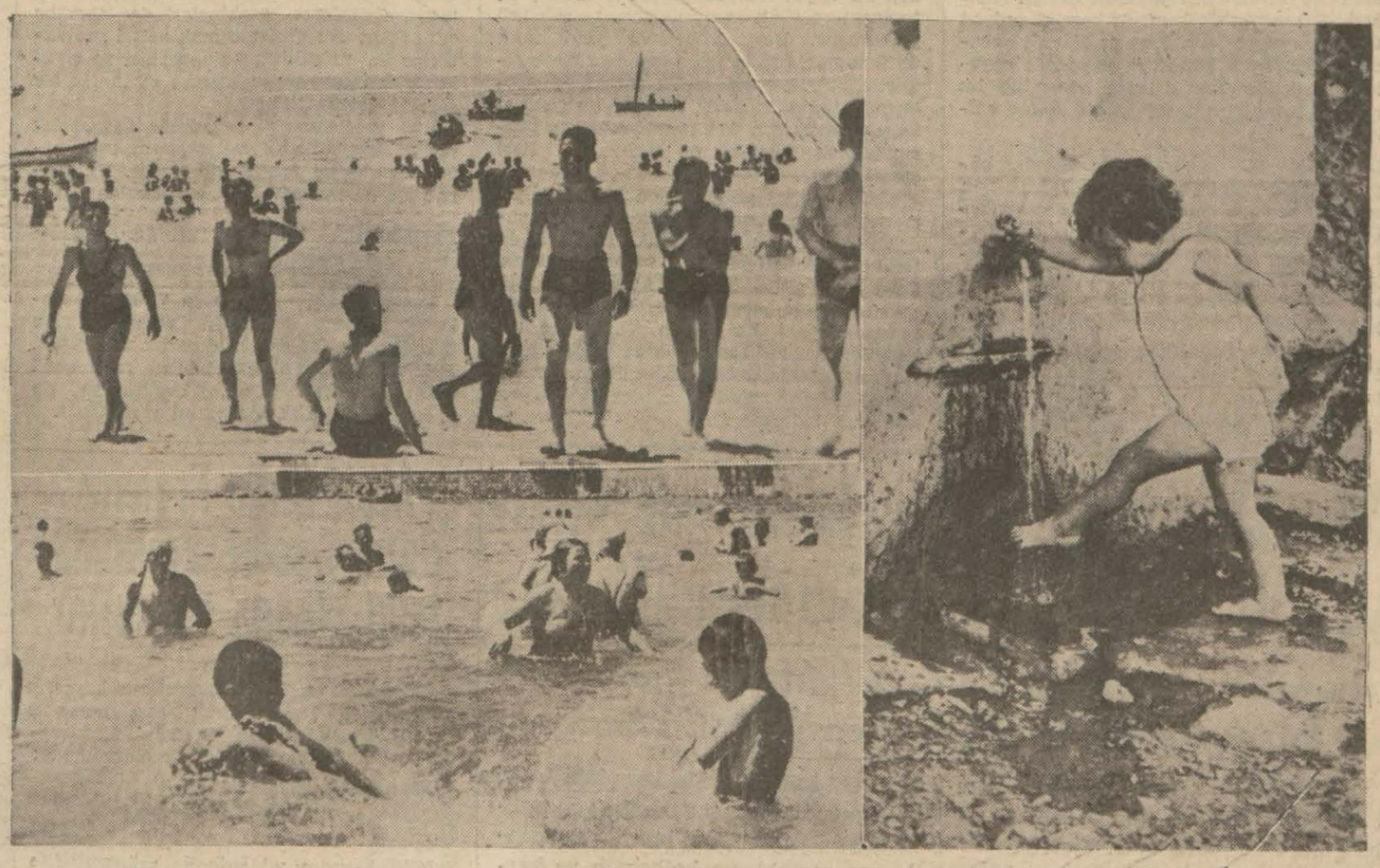

Plâjlarda kalabalık ve serinlemeğe çalışan bir çocuk

İstanbulda sıcaklar devam ediyor. Evvelki gece sabaha kadar süren ağır hava yüzünden şehirde hemen hiçbir evde uyumak kabil olamamıştır.

Dün daha sabahtan itibaren sıcaklık 34 derece idi. Öğleden sonra müthiş bir sıcak olacağı tahmin ediliyordu. Fakat öğleye kadar 34 derecede kalan hararet, öğleden sonra esmeğe başlayan hafif bir şimal rüzgârının tesirile 32 dereceye inmiştir.

Buna rağmen, sıcaklar şehirde vine tesirini gösteriyordu. Beyoğlu tarafındaki büyük caddeler öğle vakti nazarı dikkati celbedecek derecede tenha idi. Soğuk sulara, buzlu şerbetlere, dondurmalara plâjlara rağbet yine fazla idi. Şehirde ceketsiz dolaşanların, keten elbiselilerin sayısı gittikçe çoğalmaktadır.

Yedikleri yemeklerden zehirlenenler

Son günlerde şiddetli sıcaklar yüzünden yenecek şeyler çabuk bozulmaktadır. Bu bozuk yemekleri yiyenlerde zehirlenme alâmetleri görülüyor. Dün bu tarzda iki zehirlenme kaydedilmiştir.

Hasan kaptan kızı Kadriye, yediği yemekten zehirlenmiştir. Tedavi için Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır. Tahtakalede Tomruk sokağında 28 numaralı evde oturan Ahmed kızı 27 yaşlarında Hilmiye, dün sabah yediği kahvaltıdan zehirlenmiş, fena bir vaziyette Haseki hastanesine kaldırılmıştır. Hayatı tehlikededir.

(Devamı 8 inci sahifede)

Lozan günü

24 temmuzda üniversitede merasim yapılacak

Her yıl olduğu gibi Lozan günü 24 temmuz pazartesi günü saat 15,30 da merasimle Üniversite konferans salonunda tesit edilecektir. Program şudur:

Açış: Rektör Prof. Cemil Bilsel, Söylev: Doçent Yavuz Abadan, talebeden Meserret Sükûtî, Bedrettin Saltuğ, Orhan Kutbay.

Yeni Mısır elçisi Reisicümhura itimadnamesini takdim etti

Ankara 20 (A.A.) — Yeni Mısır elçisi B. Abdürrahman Azzam bugün saat 10,30 da merasimle Reisicümhur İsmet İnönüye itimatnamesini takdim etmiştir. Takdim merasiminde Hariciye Vekâleti umumî kâtibi Numan Menemencioğlu da hazır bulunmuştur.

Orgeneral Hutziger

Ankara 20 (A.A.) — Şehrimizde bulunan orgeneral Hutziger, bugün öğle yemeğini Ankarapalasta hususî olarak yemişlerdir.

Bu akşam saat 20 de Fransız büyük elçisi B. Massigli tarafından general şerefine Ankarapalasta bir akşam ziyafeti verilmiştir.

Dikkatler:

Beyoğlu yakasında sivrisinek

Bir dostumuz anlattı:

— Babamızdan kalma evimiz Erenköyündeydi. Fakat on sene evvel sivrisinekten o derece bizar olduk ki satmak mecburiyetinde kaldık. Geçen gün Erenköyündeki bir ahbabıma misafir gittim. Bir tek sivrisinek yok. Eskiden bu haşaratın merkezi sanılan mıntaka, ciddî bir mücadele neticesi tamamile salim, rahat bir hale getirilmiş. Şimdi ise Taksim, Şişli, Maçka arasındaki sahada sivrisinekler doludur. Erenköye nazaran buraların nüfusu pek daha kesif ve mesahası da ona göre dar. Ayni mücadeleyi buralarda da yapsalı, hem daha kolay, hem de lü-

Piyangonun hoşa gitmiyen tarafları: 4

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Ingiliz ve Fransız bombardıman tayyareleri Afrikada Büyük Sahrada bomba endaht talimleri yapacaklar

Ingilterede tank dafii yeni toplar ve silâhlar, yeni havan topları tecrübe edildi ve iyi neticeler alındı

Londra 21 (Radyo) — İngiliz bombardıman tayyareleri pek yakında Şimali Afrikada Sahrayıkebir üzerinde bomba endaht talimleri yapacaktır. Fransız Hava Nazırının bugünlerde Londraya yapacağı seyahat esnasında İngiliz Hava Nazırı ile bu endaht talimlerinin teferrüatı tesbit edilecektir.

İngilterede 500 kilogram ağırlığında büyük tayyare bombalarının endahtı için müsaid sahalar mahduddur. Sahrayıkebirde uzun mesafelerde konulacak hedefler üzerine bu 500 kiloluk bombalar atılacaktır. Sahrayıkebir üzerindeki bu bomba talimlerine Fransız bombardıman tayyareleri de iştirak edeceklerdir.

Elgulea, bu endahtlar için İngiliz ve Fransız hava filolarının üssülharekelerini teşkil edecektir.

Londra 21 (Radyo) — Dün Salsburi civarında mütehassıs 30 zabitten mürekkep bir heyet huzurunda tanks dâfii yeni topların ve silâh kurşunlarının tecrübeleri yapılmıştır. Bu tecrübelerde yeni tank dâfii toplar, beş tanka karşı tecrübe edilmiştir. Toplar, 800 metre mesafeye yaklaşınca tanklara karşı müthiş bir yaylım ateşi açmışlardır. İki tank tamamile tahrip edilmiş, üç tank ta saffiharp harici çıkarılmıştır.

Yeni topların gülleleri en kalın zırhları delmiştir. Bundan sonra İngiliz piyadesine verilecek yeni tank silâhları da tecrübe edilmiştir. Bu yeni kurşunlar, tankların kalın zırhlarını delip geçmiştir.

En sonunda siper muharebelerinde kullanılacak yeni bir havan topu tecrübe edilmiştir. Mütehassıslar heyeti, tank toplarının, silâhlarının ve siper havanlarının tecrübelerinin verdiği neticelerden pek memnun kalmışlardır.

Tayyarelerin İngiltereye yaklaştığını daha pek uzaktalar iken haber verecek tayyare dinleme makineleri de tecrübe edilmiştir. Bu dinleme makineleri projektörler ile mücehhez bulunmakta ve ziyaları gelen tayyareler üzerine otomatik bir surette çevrilmektedir.

Bu projektörler sayesinde tayyareler derhal keşfedilecek ve tayyare bataryaları üzerlerine teksif edilecektir. Bu tecrübeler de muvaffakıyetle neticelenmiştir.

Amerikanın Fransa ve İngiltereye ihracat permileri

Vaşington 21 — Amerika 72,000,000 dolarlık ihracat permisini vermiştir. Bu permilerden 32,000,000 dolarlık bir kısmı, Fransanın Amerikadan harp malzemesi satın alması içindir. İngiltereye de 14,000,000 dolarlık bir permi verilmiştir.

B. Roosevelt propaganda seyahatine çıkacak

Bitaraflık kanununun tadili için halk arasında nutuklar söyliyecek

Vaşington 20 (A.A.) — B. Roosevelt, bitaraflık kanunun âyan meclisi tarafından yeniden gözden geçirilmesini temine muvaffak olamadığından şimdi Amerikan efkârı umumiyesini, kongrenin tatilini müteakip Amerika dahilinde yapacağı seyahat esnasında irad edeceği nutuklarla, kendisine celbetmeğe çalışacaktır.

Riyaseticümhur dairesi namına söz söylemeğe salâhiyettar olan bir zat, B. Roosevelt'in parlâmentonun 1940 senesi ikincikânunda işe başlamasından evvel bitaraflık kanununda tadilât yapılmasını haricî vaziyetin zarurî kılmakta olduğu mütalâasında bulunduğunu ve haricî ahval ve şeraitin parlâmentonun davetine lüzum gösterirse parlâmentoyu fevkalâde bir içtimaa davet eylemek hakkını muhafaza etmekte olduğunu söylemiştir.

Bu hak, reisicümhura kanunu esasi tarafından bahşedilmiştir.

Kongrenin tatili için henüz hiçbir tarih tesbit edilmiş değildir.

Siyasi mahafil, kongrenin iki hafta sonra tatil edileceğini beyan etmektedirler.

Nev-York Times'in bir makalesi

Nevyork 20 — Bitaraflık kanununu müteallik müzakerelerin tehiri kararını Nevyork Times gazetesi «Harbe davet» addediyor. Bu gazete diyor ki:

«Bu, mutaarrız milletleri fütuhatlarını tahakkuk ettirmeleri için açıktan açığa harbe veyahud harp tehdidine davet etmek demektir.

Mutaarrız milletler zimamdarları, Amerikalıların demokrasi ananelerine tamamile sadık olduğunu ve hiçbir «bitaraflık kanunu»nun Amerikan milletinin tabiî menfaatlerine lehtarlık etmesine mâni olamıyacağını da anlamalıdırlar.

Moskova müzakeresi için yeni talimat gönderiliyor

Bu talimat üzerine son zorlukların kalkacağı ve yardım paktının akdedileceği ümid ediliyor

Paris 21 (Radyo) — Londradan bildiriliyor: İngiliz Kabinesi çarşamba günkü içtimaında, B. Molotof ile yapılan son mülâkat hakkında Moskova İngiliz sefirinden gelen raporu tedkik etmiş ve Sovyetlerle müzakereye devam etmek için İngiliz ve Fransız sefirlerine gönderilecek yeni talimatı müzakere etmiştir. Lord Halifaks, dün Londra Fransız sefiri ile bu talimat hakkında müdavelei efkâr etmiştir. Yeni talimatın Moskovadaki İngiliz ve Fransız sefirlerine bugün gönderilmesi bekleniyor. Yeni talimat sayesinde son zorlukların kalkacağı ve karşılıklı yardım paktının aktedileceği salâhiyettar mahafilde ümid edilmektedir. İngiliz ve Fransız sefirlerinin bu talimatı aldıktan sonra B. Molotofla yapacakları yeni mülâkat neticesinde müzakerelerde mühim terakkiler kaydedilmesi bekleniyor.

Millî Şefle Fransız Cümhurreisi arasında teati olunan telgraflar

Ankara 20 (A.A.) — 14 Temmuz bayramı münasebetile Reisicümhur İsmet İnönü ile Fransız Reisicümhuru B. Lebrun arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Ekselâns B. Albert Lebrun
Fransız Reisicümhuru
PARİS

Milli bayram yıldönümü münasebetile ekselânsınıza hararetli ve samimi tebriklerimi yollamakla hassatan bahtiyarım.

Türk ve Fransız milletleri arasında teessüs etmiş olan ve tam bir menfaat tesanüdü yolunda inkişaf eylemesi mukadder bulunan en sıkı dostluk bağları, bugün yaptığım bu vazifeyi benim için pek çok memnuniyet verici bir hale getirmiştir.

Şahsî saadetleri ile asil dost Fransız milletinin refahı hakkındaki samimi temennilerimi kabul buyurmanızı rica ederim, bay reis

İSMET İNÖNÜ

Ekselâns İsmet İnönü
Türkiye Reisicümhuru
ANKARA

Milli bayramımız müasebetiyle bana bildirdikleri hissiyattan dolayısile ekselânslarına hararetle teşekkür ederim. Bu hissiyatta memleketlerimizi hergün daha sıkı bir surette birbirine yaklaştıran tesanüd ve dostluk zihniyetinin bir ifadesini bulmakla bahtiyar olan Fransız milleti nezdinde, bu hisleriniz hararetli bir akis bulacaktır. Ekselânsınıza bütün minnettarlığımla beraber, şahsî saadetleri ve Türkiyenin taalisi hakkında en samimi temennilerimi arzederim.

ALBERT LEBRUN

Nafıa Vekili Erzincanda

Erincan 20 (Hususi) — Nafıa Vekili general Ali Fuad Cebesoy, Erzurum hattını teftiş için buraya gelmiş, istasyonda kalabalık bir halk kitlesi tarafından tezahüratla karşılanmış, yarım saat Belediyede kaldıktan sonra hareket etmiştir.

Danzig hükûmeti ile Polonya arasında yeni bir hâdise

Bir Alman gümrük memuru bir Polonyalı memuru öldürdü

Berlin 20 (A.A.) — Yarı resmî bir membadan bildirildiğine göre Polonyalı bir memur, Pestelau istasyonunda bir gümrük memuruna taarruz etmiştir. Gümrük memuru, ateş ederek mutaarrızı öldürmüştür. Tahkikata başlanılmıştır.

Danzigde tevkif edilenler

Varşova 20 — Danzig mahkemesi, yanlışlıkla Danzig hududunu geçtiğinden dolayı bir Leh mühendisini 14 ay, ve B. Hitler hakkında tahkirâmiz kelimeler kullanan bir Leh amelesini de 9 ay hapse mahkûm etmiştir. Yirmi Danzig'li komünistlik töhmetile tevkif edilmişlerdir. Fakat Lehliler, bu tevkifatı yüz kadar tahmin ediyorlar.

Danzig'deki Leh komiserliği, serbes şehir âyan meclisine bir mektup göndererek bahriye tezgâhlarında çalışan bir çok Leh amelesine haksız bir şekilde yol verilmesini ve Lehistanın Şarkî Prusyadaki gümrük kontrol hakkına yapılan tecavüzleri protesto etmiştir.

Polonya ataşemiliterini tevkif ettiler

Varşova 20 (A.A.) — Polonyanın Danzig'deki umumî komiseri, Polonya ataşemiliteri albay Solosinscki'ye karşı yapılan muameleyi serbes şehir senatosu nezdinde protesto etmiştir. Silosinscki ile karısı motörlü bir sandalla sahil boyunca gezerlerken bir polis motörü tarafından tevkif edilerek yedi saat mevkuf tutulmuşlardır. Serbes bırakılan ataşemiliter ve karısı Danzig'e dönünce polis tarafından tekrar tevkif edilerek sorguya çekilmişlerdir.

Kral Karol Adalar denizine geliyor

Seyahat, on gün kadar devam edecek

Berlin 21 — Köstenceden bildiriliyor: Romanya kralı Karol, dün kendi yatile, Adalar denizinde seyahate çıkmıştır. Bu seyahat, on gün kadar sürecektir.

Macaristan Almanları

İdarî muhtariyet istemeğe başladılar

Budapeşte 20 (A.A.) — Macaristan Almanlarının vaziyetlerinin Alman teşkilâtlarına Dahiliye Nazırı tarafından verilen müsaadeler üzerine katî surette halledileceği zannolunmakta idi, fakat bugün bu müsaadekârlıkların Almanları tatmine kâfi olmadığı anlaşılmaktadır.

Filvaki «Magyarorszag» gazetesine göre, Balatouszoutod'da yapılan bir toplantı esnasında Almanlar, 13 noktada yeniden bir takım mutalebat dermayan etmişlerdir.

Bu mutalebat, idarî muhtariyete, Alman muallim mekteplerinin açılmasına ve parlâmentoda kendilerinin daha geniş mikyasta temsil edilmelerine yani parlâmentoya 15 mebus göndermelerine müteallik bulunmaktadır.

Sicilyada büyük arazi

İstimlâk edilerek çiftçilere tevzi edilecek

Roma 21 — İtalyan gazeteleri büyük manşetlerle B. Mussolininin Sicilyadaki büyük araziyi istimlâke ve köylülere tevzi etmeğe karar verdiğini yazıyor. Hükûmet, bu arazinin işletilmesi için köylüye icap eden diğer yardımlarda da bulunacaktır.

Fransa 8 yeni harp gemisi yaptırıyor

İkisi sekiz bin tonluk seri kruvazör ve altısı da denizaltı gemisi olacak

Paris 21 — Fransız Bahriye Nazırı sekizer bin tonluk iki kruvazör ile 6 denizaltı gemisinin tezgâha konulmasına karar vermiştir. Kruvazörler üçer tarette 152 milimetrelik dokuz topla mücehhez olacak, zırhları kalın ve süratleri saatte 32 mil olacaktır.

Altı tahtelbahir ise sekizer yüz tonluk olacaktır.

Ingiliz - Japon müzakereleri ilerlemiyor

Japonya, noktai nazarında ısrar edecek imiş

Tokyo 21 — Japon Hariciye Nazırı B. Arina, İngiliz sefiri ile müzakereye verilecek şekil hakkında Başvekille görüşmüştür. İngiliz - Japon müzakerelerinde hiç bir terakki kaydedilmemiştir. İyi malûmatlı mahafile göre Japonya, noktai nazarında ısrar etmekte ve İngilterenin Çindeki Japon askerî harekâtının muvaffakıyetini temin edecek bütün Japon tedbirlerini kabul etmesini istemektedir. İngiltere, bu talebi kabul etmezse müzakereler kesilecektir.

Londra 21 — İngiltere hükûmeti, Tokyodaki sefirine Tiyençin ihtilâfının halli için talimat göndermiştir.

Amerikadan harice gönderilen tayayre ve harp malzemesi

Nevyork 20 (A.A.) — Tayyare Ticaret odası reisi John Jouett, 1938 yılı zarfında muhtelif memleketlerin ihraç ettiği tayyare ve hava malezemesi hakkında bir rapor neşretmiştir. 1938 yılı zarfında Amerika 68,209,500, Almanya 27,183,501, İngiltere 26,501,340, İtalya 8,121,439 ve Fransa 5,725,208 dolar kıymetinde tayyare ve hava malzemesi ihraç etmişlerdir.

Alman Başkumandanının bir nutku

Berlin 21 — Alman başkumandanı general von Brauşiç dün Tanenbergde Lehistanın Almanyaya karşı ithamlarını reddetmek için söylediği bir nutukta demiştir ki:

— «Bir askerin muddeiyatı yalnız sözle tekzip etmesi, istemediği bir şeydir. Almanya harp istemiyor, fakat harpten de korkmuyor.»

Taraklıda bir kuduz köpek iki çocuğu daladı

Taraklı (Akşam) — Taraklının Hacımurat mahallesinden Hüsnü Tandoğanın oğlu yedi yaşlarında Naci ile aslen bozüklü olup Taraklıda yemenici kalfalığı yapan Fuadın 7 - 8 yaşlarındaki oğlu Hamzayı kuduz köpek ısırmış, çocuklar kuduz hastanesine sevkolunmuşlardır. Taraklı bir nahiye olmakla kaza merkezine müşabih kalabalığı vardır. Böyle başıboş serserî köpeklerin çoğalması yüzünden başka vakalardan da korkulmaktadır.

Fransa için 350-400 bin asker

Temps gazetesi Fransada yerleşmiş ecnebilerin silâh altına çağrılmasını istiyor

Paris 20 (A.A.) — Le Temps gazetesi, Fransada ikamet eden ecnebilerin askerî hizmetleri meselesi hakkındaki bir makalesinde Fransa haricinde doğmuş olan 20 yaş ile 30 yaş arasındaki ecnebîlerin anavatan kıtalarından birinde askerî hizmetlerini yapmalarını teklifte ve bu sayede derhal 350 ilâ 400 bin asker celbedileceğini yazmaktadır. 30 - 48 yaşındaki ecnebîler, yalnız talim devrelerinde hizmet edeceklerdir.

Bunlar, terhis edilirlerken Fransız tabiiyetine kabul edileceklerdir.

Bu vezaife tabi olmak istemiyen ecnebîler, hudud haricine çıkarılacaklardır.

Filistinde suikasdlar ve tevkifler

Kudüs 20 (A.A.) — Telâviv civarında vukua gelen hâdisede üç Arabın ölmüş ve iki Arabın da yaralanmış olduğu öğrenilmiştir.

Kudüs 20 (A.A.) — Polis bir tenkil hareketi sırasında bir şakiyi öldürmüş ve 20 kişiyi tevkif etmiştir.

Bundan başka Tiberiad'ın doğusunda altı şaki yakalanmıştır.

Sovyetlerin Sofya sefiri

Düşman safına geçen sefir kanun harici addedildi

Moskova 20 (A.A.) — «Tass» ajansı bildiriyor:

Vazifesini terkederek düşman safına geçmiş ve Sovyetler Birliğine dönmekten imtina etmiş olan Sovyetler Birliğinin Bulgaristandaki orta elçisi Raskolnikofun vaziyeti 17 temmuzda temyiz mahkemesi tarafından tetkik ve Raskolnikofun ceza kanununun 319 ve 320 inci maddelerile 21 teşrinisani 929 tarihli kanun hükmüne tevfikan «kanun harici» addedilmesine hükmedilmiştir

Diyarbakırda şarkı garbe bağlıyan bir köprünün temeli atıldı

Diyarbakır 20 (A.A.) — Diyarbakır - Cizre hattı üzerinde 126 ncı kilometrede tek kemerli Aviski köprüsünün temelatma merasimi dün büyük bir tezahüratla yapılmıştır. Şarkı garbe bağlayan bu mühim eserin temelatma töreninde Diyarbakır ve Siird valilerinin başkanlığındaki heyetlerle Siird ve Beşiri civarından gelen binlerce halk hazır bulunmuş ve her iki vali birer nutuk söylemişlerdir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Bezirgân kurnazlıkları ve hakikî zekâ

— Ne akıllı adam! - dediler.

— Neymiş? Ne yapmış?

Anlattılar:

— Efendim, müteahhidmiş. Bir hesap vermiş. Şu kadar taş, şu kadar zift, şu kadar işçi ücreti, hepsi kalem kalem yazılı. Devletin memurları tedkik etmiş: Yanlış yok. Fakat yol çöküntülü yerlerden de geçiyormuş. «Buraya da toprak taşıtıp doldurtmak lâzım!» demiş. Bakmışlar, çare yok. Toprak kendiliğinden gelmez. «Metre mikâbı kaça nakledilir?» diye onu da hesaplamışlar ve yekûnunu yapmışlar: 2000 lira... Puslaya onu da ilâve... Cedveli tasdik ettirdikten sonra müteahhid gülümsemiş... Ellerini uğuşturarak, civarda bina yaptırmak için temel kazdıranlara başvurmuş: «Bu toprakları kamyon kamyon Hürriyeti-ebediye tepesinden birkaç fersah öteye götürmek mecburiyetindesiniz, biliyorum. Size pek yakınlara dökmek çaresini bulayım. Yarı yarıya kâr ederiz!» Onlarla da vur aşağı, tut yukarı pazarlık! Gelsin 500 papel daha... Etti 2500!... Gördün mü zekâyı?

— Bravo herife!

— Ben akıl diye buna derim!

***

— Bir de ben anlatayım!... - diye başka bir arkadaş söze başladı. - Bazı tüccarlar Hatayın nasıl olsa bize geçeceğini anlamışlar... Hemen oraya... Lâvantaydı, kumaştı, muzdu bir takım malları stok etmişler. Tabii ilhaktan sonra gümrük almamışız... Bir lirada dört lira ticaret!...

— Onlara da bravo...

— Ben akıl diye buna da derim.

***

Fena bezirgân kurnazlıkları değil... İşin içinde bariz bir hile de yok... Kanuna, vicdana uygun şeyler... Kimsenin bir şey söylemeğe hakkı olamaz... Akıl etmişler; bin liracıklar kendilerine helâlü hoş olsun...

Fakat hakikî zekâ, asıl beğendiğimiz, takdir ettiğimiz ve bu milleti yüseltecek saydığımız zekâ bu mudur? Gene Hatay'dan misal göstereyim.

Önümde bir kitap duruyor. 643 sahifelik muazzam bir cild. Müellifinin adı A. Faik Türkmen. Bizzat kitabın sernamesi HATAY.

Bu Türk vatanı parçasının tarihini, coğrafyasını, ekalliyetlerini, mezheplerini, edebiyatını, içtimaî durumunu, lengistik durumunu, folklorunu,etnografyasını birer birer şerhediyor. Okuyunca insana itimad veriyor: Her cihetini iyi aramış, iyi bulmuş, iyi anlatmış. Bu kitap, Hatay'ı insana avucunun içi gibi tanıtıyor.

Faik Türkmen'i şahsan tanımam. İstanbul Üniversitesi Edebiyat fakültesinden ve Paris Üniversitesi felsefe yüksek tahsîl devresinden mezun bir öğretmen olduğunu bizzat kitabından öğreniyorum. Hatay dâvası esnasında ve diğer eserlerinin üzerinde ismine birçok seferler raslamıştım.

Vilâyetlerimizde gazeteler, kitaplar, risaleler basılır; matbaalar işler. Keşke bütün onlara para israf edilmese de her vilâyetimizi anlatan böyle birer kitap olsa... Ne büyük noksan telâfi edilirdi.

***

Ben de hakikî zekâ diye bunlara diyorum:

Hatay kitabını yazabilmek; Hatay'ı bu kitaptan öğrenmek; oradan vurgun halinde bir parti yarı kaçak mal getirmek değil, hayır! Oraya neler neler götürmek, orada neler neler yetiştirmek ve oradan neler neler getirmek...

Yaratıcı zekâ... Bizi en medenî milletler seviyesine yükseltecek zekâ...

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Ticaret borsası

Bir kaçakçılık vakası etrafında tahkikat yapılıyor

Ticaret ve zahire borsasında intihabat münakaşaları devam ederken bir kaçakçılık ihbar edilmiştir. İddia edildiğine göre yabancı bir memlekete satılan 4 milyon kiloluk bir parti yapağı borsaya kaydettirilmeden harice gönderilmiştir. Bunun borsa resmi 6-7 bin lira raddesindedir.

Borsa komiserliği, işe vaz'iyed etmiş ve tahkikata başlamıştır. Tahkikat neticesinin bu bir iki gün zarfında ilân edileceği söylenmektedir.

Diğer taraftan, parti, geçen sene olduğu gibi bu yıl da zahire ve ticaret borsası intihabatı için namzed göstermiyeceğini alâkadarlara dün bildirmiştir.

Parti müfettişile tanışma merasimi

Halk Partisi İstanbul müfettişliğine tayin edilen B. Tevfik Fikret Sılay ile şehrimizdeki Halk Partisi kaza, nahiye, Halkevi, umumî meclis âzası ve belediye, vilâyet erkânı arasında bir tanışma yapılması muvafık görülmüş ve bu zevat dün Partiye giderek B. Tevfik Fikret Sılaya takdim edilmişlerdir. B. Tevfik Firket Sılay kendisine takdim edilenlerle bir müddet hasbıhalde bulunmuştur.

Sergi hazırlığı

Serginin açılma günü 26 temmuza bırakıldı

Dünkü sayımızda, 11 inci yerli mallar sergisi hazırlıklarının 20 gündenberi devam ettiği halde henüz hiçbir paviyonun ikmal edilmediğini yazmıştık.

Serginin açılmasına iki gün kaldığı halde bir tek paviyonun ikmal edilmemiş bulunması endişeleri mucip olmakta idi. Dün, Galatasaraydaki sergi hazırlıklarını teftiş eden sergi komitesi başkanı Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar, serginin açılma gününü tehire lüzum göstermiştir. 11 inci yerli mallar sergisi 26 temmuz çarşamba günü küşad edilecektir.

Son birkaç senede pazarlıklı satışlar yüzünden panayır yerine dönen yerli mallar sergisinde bu sene satışın yasak edilmesi bazı firmaları sergiye iştirak hususunda düşündürmektedir.

Evvelce sergide gösterilmek üzere hazırlanmasına karar verilen İş bankası müessesatı filmi ikmal edilmemiştir. Herhalde 11 inci yerli mallar sergisinin hem vaktinde yetişmesi, hem de mükemmel olması için azamî surette çalışılmaktadır.

Aldığımız mektuplar

Halkla temas eden memurların nezaketi

Kadıköyünde Yeldeğirmeninde, Duatepe sokağında 105 numarada oturan bayan Fikret Öcal umumî hizmet gören bir resmî müessese ile sık sık temasta bulunmak mecburiyetinde kaldığını yazıyor; ve şöyle muamelelere maruz kaldığından dolayı şikâyet ediyor:

«Gişede bir memur vardır. Bu zat her nedense mütemadi bir asabiyet içindedir. Herkese:

— Sen! - diye hitab eder.

— Çabuk ol! Bekletmesen e! Babanızın dayısı yok! - diye çıkışır.

Katiyen para bozmaz. Pek nadir olarak on kuruş gibi ufak paraların üstünü verecek olsa bile şiddetle ve dağınık bir halde önündeki camın üstüne fırlatır. Ben bu sinirli zatın hışmına uğramamak için tedbirli bulunurum. Muameleye girişirken çabuk hareket ederim. Parayı bozuk olarak hazırlarım.

Geçen gün yedi yaşındaki çocuğumla birlikte gene gittim. Elinden tutmuştum. Gişenin önünde nöbetimi bekliyorduk. Birdenbire bahsettiğim memur:

— Ulan! Cama yanaşma! Kıracaksın! - diye bağırdı; çocuğa çıkıştı.

Kendisine:

— Camdan çok uzaktayız. Hem de bu çocuk «ulan» diye çağırılmağa alışmamıştır. Ona da, herkes gibi nezaketle muamele etmeniz lâzımdır! - dedim.

— Hanım! Çocuğunun terbiyesini evde verip sokağa öyle çıkmalıydın. Başımı derde sokma! - diye söylendi.

Oradan ayrıldım. Artık bu gibi muamelelere maruz kalmamak için Haydarpaşada bulunan ayni mahiyetteki umumî hizmet müessesesine gitmek mecburiyetinde kalıyorum.

***

Kimseyi rencide etmemek için müessesenin ismini ve memurunun kim olduğunu dercetmiyoruz. Fakat bir çok tamimlere rağmen hâlâ bir çok yerlerde halka fena muamele devam ediyor. Halkla temas eden memurların her şeyden evvel bu gibi kusurları olmamak lâzımdır: Onlardan diploma gibi nezaket bilgisi de aranmalıdır.

Bir motör bir sandala çarptı

Denize düşen sandaldakiler etraftan yetişenler tarafından kurtarıldılar

Tütün amelesinden, Salih, Mustafa, Ömer, Aziz, diğer Ömer, Ali, Hamdi, Alâaddin ve Lûtfi Yağkapanı iskelesinden bir sandala binerek Meyvahoşa gitmekteler iken Vatan motörü sandala çarpmış, içindekiler kâmilen denize dökülmüşlerdir.

Etraftan yetişen sandalcılar, denize düşenlerin hepsini kurtarmışlardır Lûtfi, elini Vatan motörünün pervanesine kaptırdığı cihetle kesilmiş, polise tarafından berayi tedavi hastaneye nakledilmiştir.

Babıâli ve Ankara caddelerinin inşaatı tesri ediliyor

Babıâl ve Ankara caddelerinin biran evvel ikmali için ayni müteahhid tarafından inşa edilen Tozkoparan yolunun faaliyeti tatil edilmiştir. Tozkoparandaki vesait ve amele ile Ankara ve Babıâli caddeleri bitirildikten sonra Tozkoparan yolunun inşasına devam edilecektir.

Istanbulun imarı

Ilk beş senelik program iki kısma ayrıldı

B. Prostun hazırladığı nâzım plânı esaslarına göre ilk beş sene içinde yapılacak işler hakkında bir program hazırlanmış ve bu program Nafıa Vekâletince tasvip edilmişti. Belediye programın teferruatını da tesbit etmiştir. Umumî meclisce kabul edildikten sonra tatbikine başlanacaktır. Yirmi milyon lira ile tatbik edilecek bu program iki kısma ayrılmıştır:

Daha müstacel görülen işler ilk iki buçuk senede, diğerleri ikinci iki buçuk senede tatbik edileceklerdir.

Programın birinci iki buçuk seneliğinde yapılacak işler şunlardır: Unkapanı - Eminönü, Karaköy - Azapkapı, Yolcu salonu - Karaköy, Karaköy - Taksim, Tepebaşı - Azapkapı.

Plândaki istikametlerine göre açılacak olan bu yolların hepsine birden başlanacaktır.

İkinci iki buçuk senede yapılacak yollar da şunlardır:

Çukurbostan - Edirnekapı, Tozkoparan - Yeşil saha, Şişhane - Kasımpaşa, Sütlüce, Galatasaray meydanı, Taksim meydanı, Tophane - Karaköy Sirkeci - Yenikapı - Yedikule, Maçka - Dolmabahçe, Beşiktaş Barbaros meydanı, Karaköy meydanı.

Bu ikinci kısım işler de iki buçuk sene sonra hep birden başlanmak suretile yapılacaktır.

Ruhsat almadan kapatılan fırınlar tesbit ediliyor

Şehrimizde bazı semtlerdeki fırınların bir tek kişi tarafından kiralandığı fakat yalnız bir tek fırının işletildiği görülmüştü. Ekmekçilik nizamnamesinin beşinci maddesine göre bir fırının kapatılması için bir ay evvel belediyeden ruhsat almak lâzımdır. Bu esasa riayet edilmeksizin fırınları kapıyanlar hakkında kanunî takibat yapılması bildirilmişti. Kaza kaymakamlarından gelen malûmata göre kazalarda faaliyete geçilmiş ve ruhsat almıyarak seddedilen fırınlar tesbit edilmeğe başlanmıştır.

Büyükdere deniz banyoları

Büykdere Beyazpark deniz banyoları sahibi Rasim Kayra imzasile şu mektubu aldık:

Muhterem gazetenizin 19/7/939 tarihli nüshasında (Belediye plâj sularını tahlil ettiriyor) başlığı altında yazılan yazıda, Sarıyer ve Büyükdere deniz hamamlarının pek yakınlarında bulunan lâğımların suyu kirlettiği tesbit edilmiştir suretindeki haber tavziha muhtaçtır.

Bu yanlışlık maalesef ticaretime sekte verecek bir halde olduğundan hâdisenin hakikatini berveçhizir arzeder ve olsuretle ayni sütunda tashihini rica ederim.

Büyükderede Maltız çarşısında, deniz kenarındaki gazino bahçesinden gazinocunun halka deniz banyosu yaptırılmak üzere vaki müracaatı tedkikatı fenniyeye tâbi tutulmuş ve ancak, buradan lâğımların suları kirlettiği tesbit kılındığından müsaadei resmiyesi verilmemiştir.

Binaenaleyh, bu halin Büyükdere Beyazpark deniz bonyolarile alâkası yoktur. Büyükdere Beyazpark deniz banyoları on binlerce lira sarfile vücuda getirilmiş ve şehircilik mütehassısı B. Vagnerin ve Sıhhiye Vekâleti memuru mahsuslarının suların temizliği hakkındaki raporlarına müsteniden inşa edilmiştir ve bu raporlar da Belediye dosyalarında mevcuttur. Saygılarımızın kabulünü rica ederim.

İSTANBUL HAYATI

Sıcaklar arttıkça...

Tramvayda iki kişi konuşuyor:

— İçimdeki arzuyu bilir misin?...

— Bir çuval para...

— O, her zamanki kara sevdamız. Fakat şimdiki arzum başka... Şöyle büyük bir fıçının içine buzlu su doldursalar, ortasına bir iskemle yerleştirseler, ben suyun içinde oturup bardak bardak buzlu şerbetler içerek uykuya dalsam.

— Hararet beynine vuruyor galiba. Hadi, burada inelim de bir bardak soğuk su iç. Yoksa fenalaşacaksın.

***

Bir buzcu dükkânının önüne kalabalık toplanmış. Yumuk avuçlar biribirinin omuzundan uzanıyor. Her kafadan bir ses çıkıyor:

— Hadi buzcu, çabuk ol. Uzata uzata kolum ağrıdı. Al şu parayı da benim buzumu ver.

— Heeey, delikanlı. Ver bakalım yarım kilo buz. Yanar dağ gibi için için tutuşuyorum. Biraz daha beklersem her tarafımdan alev fışkıracak ha...

Yaşlı, şişman bir kadıncağız, beli büzmeli çarşafının iki yakasını mütemadiyen yelpaze gibi sallıyarak oflaya puflaya bağırıyor:

— Şu güneşin altında buz beklemek kabir azabından beter. Yüreğim çarpmağa başladı. Nerede ise şak diye düşüp bayılacağım.

Elindeki minimini vantilâtörü işleterek yanındakilerle çene yarıştıran incecik dekolte roplu, çıplak bacaklı genç kıza arada bir göz atarak homurdanıyor:

— Gençliğimizde biz mi deli idik, yoksa, şimdi bunlar mı taralelli, anlamadım ki. Civan gibi gençlik eyyamımızı çarşafların, peçelerin altında geçirdik. Şimdi şunların haline, kıyafetine baktıkça içim gidiyor. Velâkin, gel de bu yaştan sonra açıl saçıl bakalım.

Arkadan bir feryad:

— Buzcu. Hemen bir kilo buz vermezsen aklımı oynatıyorum. Birdenbire dükkâna saldırıp gırtlağına sarılırsam karışmam ha...

İç gıcıklayıcı bir destere gıcırtısile buz kalıpları parçalanıyor. Tezgâhın önünden buzcunun kıllı kolu uzanıyor. Gerdanından billûr ter damlaları sızan, talaş bluzlü, nazenin buz parçası tezgâhtan çıkarken dışarıda bekliyen kadınlı erkekli âşıkların gözleri ona dikiliyor. Yüzlerce el birden uzanıyor. Ağızlar sulanıyor, gözler dört açılıyor. Herkeste bir telâş.

— Bu benim.

— Hayır, benim. İki saattenberi bekliyorum.

— Kaç saat beklersen bekle. Ben parayı senden evvel verdim.

İçeriden buzcunun kart sesi:

— Baylar, bayanlar. Bu iş yalnız para ile değil, sıra iledir.

Sırası gelen bahtiyar, evlenme dairesinden çıkan kırk beşlik bir damad sevincile billûr vücudlu sevgilisini alıp savuşuyor.

Hele, büzmeli çarşaflı kadıncağızın buz parçasını alıp ter sızan alnına sürerek mırıldana mırıldana uzaklaşması görülecek şeydi.

Cemal Refik

Tırhan vapuru boyanıyor

Evvelki gün limanımıza getirilen Tırhan vapurunun, dış aksamının boyanmasına başlanmıştır. Boya işi bittikten sonra vapurun teknik tecrübeleri yapılacaktır.

Bay Amcaya göre!...

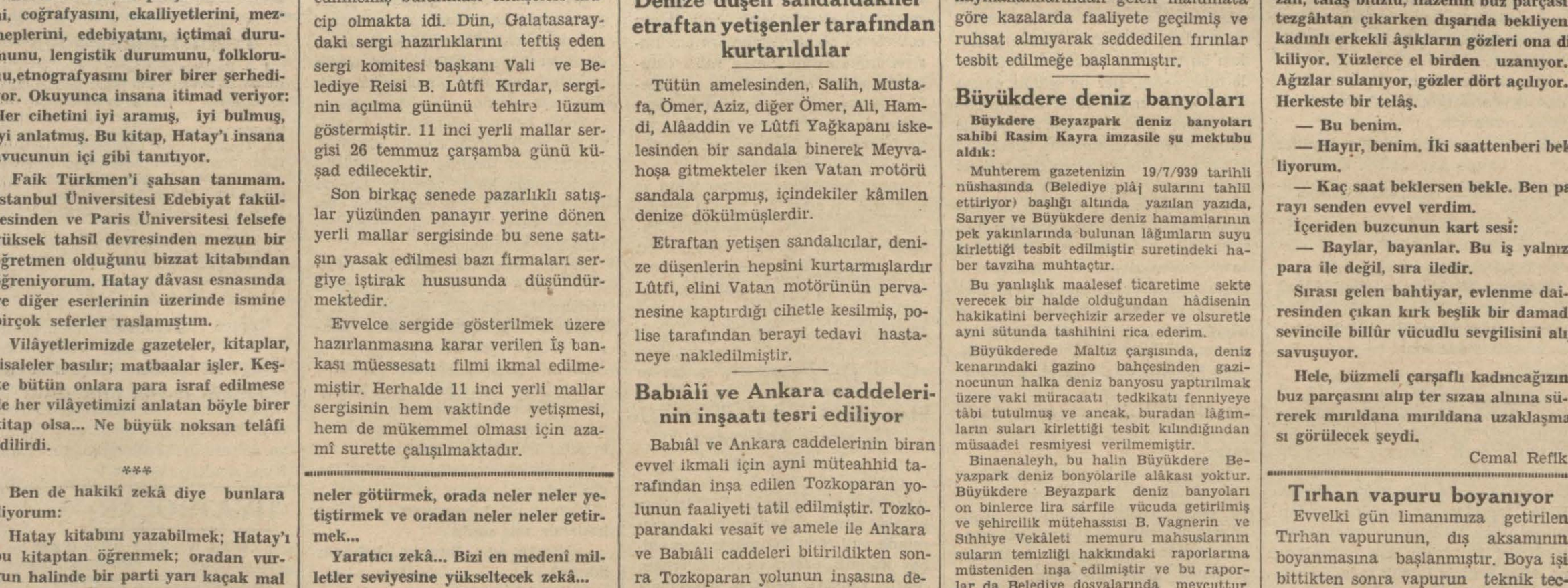

— Hayrullah paşanın torunu bay M...

... Hani şu sarı bıyıklı...

... Kara gözlüklü...

... Dişlek zat mı?.. Tanırım, aptalın biridir o!...

B. A. — Bilâkis!.. 20 senedir İstanbulda!.. Daha bir kere ne tramvay

Hatay Valisi Antakyada Belediye Reisinin ziyafetinde bir nutuk söyledi

Vali diyor ki: "Mazi unutulmuştur, biz hale ve istikbale bakacağız,,

Hatay bayramında Büyük Millet Meclisini temsil edecek olan heyet dün Adanadan hareket etti

Hatay valisi B. Şükrü Sökmensüer'in İskenderunda istikbali, valiyi istikbal eden Hatayh çocuklar ve izciler

Adana 20 (A.A.) — Hatay bayramında Büyük Millet Meclisini temsil edecek komutay ikinci reisi Şemsettin Günaltay riyasetindeki Halid Bayrak ve Bekir Kaleliden müteşekkil heyetle Partiyi temsil eden doktor Zihni ve Hamitten mürekkep heyet, bugünkü Toros ekspresile Adanaya geldi. Garda partiçiler, halkevliler ve halk tarafından hararetle karşılandı.

Heyetler şereflerine Parti tarafından Seyhanparkta bu akşam bir ziyafet verilmiştir.

Diğer bölgelerden ayrılan heyetler de şehrimizde toplandılar. Cumartesi günü topluca Hataya hareket edilecektir.

Adana, 20 — Hatay bayramında Büyük Millet Meclisini temsil edecek heyet Hataya hareket etti.

Antakya 19 (A.A.) — Vali Şükrü Sökmensüer Belediye tarafından şerefine verilen ziyafette, belediye reisinin nutkundan sonra şu nutku söylemiştir:

«Sayın Hataylılar, bundan 19 yıl evvel Hatay anavatandan muvakkaten ayrılırken bütün Türk milleti gibi benim de bir inanım vardı. Bu inanımın doğruluğu bugün aranızda bulunmaklığımla tahakkuk etmiştir. Hatay topraklarına vardığım andan itibaren çok muhterem Hataylıların ebedî Şef Atatürkün aziz hatıralarına, Millî Şefimiz Büyük İnönüye çok derinden bağlılık tezahüratına bizzat şahit olmakla bahtiyar oldum.

Sayın arkadaşlar, anavatan ve millî dava hakkında çok güzel sözler söylediler. Bu arada şahsım hakkında lâyık olmadığım derecede iltifatlarda bulundular. Ben bu millî davada gerçi her cümhuriyet memuru gibi çalışmış bir ferdim. Fakat, bu vazifem şeflerimin emrinde bir memur olmak mevkiinden ileri geçmemiştir. Hepimizin malûmudur ki ebedî Şef Atatürk bu davaya ilk direktifi vermiş ve Millî Şef İnönü bunu tahakkuk ettirerek Hatay davasını bugünkü parlak zafere kavuşturmuştur.

Davanın bu kadar müsbet ve temiz bir zafere ulaşmasının âmilleri arasında Millî Şefin direktiflerini siyasî ve idarî sahada muvaffakiyetle idare ve ikmal eden bugünkü sayın Refik Saydam cümhuriyet hükûmetini de zikretmek benim için şerefli bir vazifedir.

Arkadaşlar,

Hatay valisinin Türkiye cümhuriyetinin diğer vilâyetlerine memur edilen valilerden hiçbir farkı yoktur. Cümhuriyet hükûmetinin her valisi vatanı en yüksek saadet ve refaha ulaştıracak umdeleri tatbikle mükelleftir. Ben de burada vazife görürken bu umdeleri tahakkuk ettirmekle mükellefim. Her ne şekilde olursa olsun cümhuriyet valisi cümhuriyetin kanunlarını istisnasız bir şekilde tatbik etmeğe memurdur. Herhangi bir istisnayı düşünebilen cümhuriyet valisi olmak şöyle dursun, cümhuriyet hükûmetine en ufak bir hizmetle dahi tavzif edilemez. Halk tarafından intihap edilen ve hükûmetçe tavzif edilen zevatın ödevlerinde muvaffak olabilmeleri için birinci şart halkın kendisine yardım etmesi ve işlerini kolaylaştırmasıdır. Bu olmazsa muvaffakiyet imkânı yoktur. Hataya kuvvetli bir iman ve itminanla geldim. Eğer siz bana yardım ederseniz elbirliğile Hatayı pek yakında örnek bir vilâyet haline getirmiş olacağız.

Hatay vilâyeti hududuna girdiğim andan itibaren beni müteessir eden bir takım haberler kulağıma ilişti. Dünya bilmelidir ki cümhuriyet esasları bütün vatandaşlar hakkında seyyanen tatbik edilecektir.

Bir takım vatandaşların böyle şerefli bir günde güzel Hataydaki yuvalarını terkederek uzaklaşmak arzusuna kapılmaları beni cidden büyük bir teessüre sevketti. Bunlar her halde Türkiye cümhuriyetinin en yüksek medenî bir idareye sahip olduğunu kavrayamamış kimselerdir. Bütün Türkiyede vatandaşlar için hürriyet ve cümhuriyet kanunları karşısında istisnasız müsavat hak olarak tanınmıştır.

Bir takım tahrikâtla güzel yuvalarını terke kalkışan vatandaşlara acırım. Bu insanlar yurd terketmenin acısını, ıztırabını ve bilhassa meşkûk akibetini kestirememişlerdir.

Bazı arkadaşlar az çok maziden bahsettiler. Bu mazi unutulmuştur. Biz hale ve istikbale bakacağız. Mazi ıztıraptır. Ve belki bazı insanlar denize düşerek yılana sarılanlar gibi şuna buna sarılmak istemişlerdir. Fakat arkadaşlar, biz Türkiye cümhuriyetinin hesabını veriyoruz. Ben şahsen maziyi tahattur ederek vali tayin edilmiş ve olmuş değilim ve cümhuriyet hükûmetine Hatay valisi olduğum günden sonraki hesabı vereceğim. Hatay valisinin herhangi vatandaşın mazisi ile meşgul olacağını veya bir maziyi düşüneceğini tahmin edenler hataya düşerler.

Ancak bugünden itibaren sakin ve müsterih ve emin bir hayata kavuşmakta olan Hataylı vatandaşlar arasında tahrikât yapılmak istenirse bu üzerinde şiddetle duracağım bir mevzu olacaktır. İstisnasız olarak bu topraklarda yaşayan bütün cümhuriyet evlâtlarını Türk vatandaşı olarak bağrımıza basmak vazifemizdir. Kadehimi sayın Hataylıların saadet ve refahına kaldırıyorum.

Antalyada iki açılış resmi

Ziraat Vekili narenciye ve sıcak ıklimler nebatatı istasyonlarını açtı

Antalya 20 (A.A.) — Dün Antalya sevinçli bir gün yaşamıştır. Evvelki gün şehrimize gelen Ziraat Vekili ile Vakıflar umum müdürü ve refakatlerindeki zevat tarafından Vakıflar idaresinin su kanalı zeytinliği, 48 dükkândan ibaret Demirciler çarşısı ve Ziraat Vekâleti tarafından tesis edilen narenciye ve sıcak iklimler nebatatı tecrübe istasyonlarının açılış merasimi yapılmıştır. Merasimde vali, askerî ve sivil erkân, şehir teşekkülleri mensupları, ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur.

Ziraat Vekilimiz, merasimi açarken, namlarına merasimi açmağa memur edildiği sayın Başvekilin Antalyalılara selâmlarını tebliğ etti. Bir taraftan bu iltifat, diğer taraftan çok sevinçle idrak edilen mazhariyetler Antalyada çok derin memnuniyet tevlit etmiştir.

Vakıflar idaresinin açtığı bu kanalı Antalyanın geniş arazisini sulayacaktır. Zeytinlik bu sahadaki mühim istidadın inkişafma rehberlik edecektir. Çarşı Antalya için yeni bir ziynet ve umran eseri olmuştur.

Narenciye ve sıcak iklimler nebatları istasyonları da müsbet neticeleri pek derin alâka ve hazla görülen narenciye nevileri ve pirinç, jut, recinüs, susam vesair nebat cinsleri üzerinde mühim deneme imkânları hasıl olmuştur.

Sayın Vekil ve refakatlerindeki zevat şerefine Zeytinlikte bir kahvaltı, Halkevinde Vakıflar idaresi tarafından ve park gazinosunda da Ticaret odasınca birer ziyafet verilmiştir.

Ziraat Vekilimiz demirciler esnafı, Solak ve Murtuna köylüleri ile hasbıhallerde bulunmuş, köylülerin su ve kereste ihtiyacı üzerinde taleplerini dinlemiş ve not almıştır.

Antalya 20 — Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen, bugün Halkevinde ziraat teşkilâtı mensuplarile bir meslekî hasbıhalde bulunduktan sonra saat 14,30 da deniz yolu ile şehrimizden ayrılmıştır.

Hataydaki fevkalâde murahhasımız Ankaraya hareket etti

Antakya 19 (A.A.) — Fevkalâde murahhas Cevad Açıkalın Ankaraya hareket etmiş, İskenderun istasyonunda vali, eski konsoloslarımız, albay Kanatlı, askerî ve mülkî erkân, Parti, Halkevi, Belediye başkanları tarafından uğurlanmıştır.

Hataya tayinler

Ankara 20 (Akşam) — Hatay vilâyeti muhasebe müdürlüğüne Hataydaki takviyeli dağ alayı muhasebecisi B. Hamdi Oktay, Hassa mal müdürlüğüne Dikili malmüdürü Mustafa Sumer, Kırıkhan malmüdürlüğüne Zara malmüdürü B. Ahmed Coşkun, Reyhaniye malmüdürlüğüne Korkudeli malmüdürü Ali Riza Türker, İskenderun malmüdürlüğüne Dörtyol malmüdürü Sami Davras, Yayladağı malmüdürlüğüne Petürge malmüdürü B. Necip Atalay, Hatay varidat müdürlüğüne İstanbul varidat kontrol memurlarından Remzi Akıncı, Hatay varidat kontrol memurluğuna İstanbul varidat tahakkuk memurlarında Saim Çandar tayin edilmişlerdir. Hatay defterdarı da bugünlerde tayin olunacaktır.

Mahkemelerde

Babasının, annesinin adın bilmiyen katil suçlusu!

Mahkeme kendisinin adliye doktoru na muayene ettirilmesine karar vera

Dün adliye tatili münasebetile ağır ceza mahkemesinin işlerine bakan asliye ikinci ceza mahkemesinde, Silivride Celil adında birini öldüren ve hudutta telefon tellerini kesen Zekeriya oğlu İbrahimin muhakemesine başlandı. Tahkikat evrakında vaka şöyle anlatılıyordu:

Bulgaristan muhacirlerinden olan İbrahim, Siliyrinin Güllüpınar köyünde Yakubun yanına çoban olarak girmiştir. O sırada Yakubun ahbabı olan ayni köyden Celil de kendi keçilerini Yakubun sürüsüne katmış ve bunları da İbrahimin otlatmasını söylemiştir.

939 senesi nisan ayının birinci günü sabahleyin İbrahim, yanında çalıştığı Yakubun hayvanlarını almış, Celilin keçilerini ahırda bırakarak kıra çıkmıştır. Yolda giderken Celil tesadüf etmiş ve kendi keçilerini sürü arasında göremeyince İbrahime:

— Benim keçilerimi niçin bıraktın? Bari burada bekle de ben köye gidip keçileri göndereyim, onları da otlat.

Demiştir. Çoban İbrahim her nedense Celilin bu hareketine fena halde hiddetlenmiş ve:

— Ben senin uşağın değilim. Keçilerini başkası otlatsın.

Diye küfrederek birdenbire Celilin üzerine atılıp elindeki kalın iplerle yüzüne gözüne vurmak suretile kanlar içinde yere yuvarlamıştır. İbrahim bundan sonra da iplerle Celilin kollarını bağlamış ve elindeki ot biçmeğe mahsus tırpanla vücudunun muhtelif yerlerinden yaralayarak öldürmüştür.

Bu cinayeti işledikten sonra İbrahim oradan kaçıp Vizenin Tatarlı köyüne gitmiş, fakat orada yakalanmıştır.

İbrahim karakola götürülmüş, bir gece orada kaldıktan sonra ertesi gün karakolda Toplu Mustafa adında diğer bir mevkufla ahbap olmuş ve ertesi gece ikisi bir olup karakoldan kaçmışlardır.

Yolda beraber giderlerken Mustafa bir aralık İbrahimden ayrılmış, yalnız kalan İbrahim de Bulgaristana kaçmağa karar vererek telefon tellerini kesip Bulgar hududunu geçmek isterken karakol nöbetçileri tarafından yakalanmıştır.

Yapılan tahkikat neticesinde evrakile birlikte ağır ceza mahkemesine verilen İbrahim dün öğleden sonra mahkemeye getirildi. İbrahim abadan bir külot pantalon, yakası kapalı siyah bir gömlek giymişti. Ustura ile kazınan kafasında sarı saçları henüz uzamağa başlamıştı. Jandarmanın önünde mavi gözlerini süzüp etraftakileri gözden geçirerek garip hareketlerle muhakeme salonuna girdi.

Maznunun hüviyetinin tesbitine başlandı, reis sordu:

— Senin adın İbrahim. Babanın adı ne?..

İbrahim bir müddet etrafa bakındıktan sonra omuzunu kaldırdı:

— Bilmem ki... Ne bileyim ben?

— Annenin ismini biliyor musun?

— Onu da bilemem. Öyle şeyler adamın aklında kalır mı?

— Peki, oğlum İbrahim. Senin soyadın var mı?.. Evli misin, çocuğun var mı?..

— Öyle bir şeylerden haberim yok benim. Karım ölmüş. Üç çocuğum vardı; onlar da ölmüşler, söyledim ya. Ben bir şey bilmiyorum.

İbrahimin ilk tahkikat esnasında ve hazırlık tahkikatında verdiği ifadeler okundu. Kendisi bu ifadesinde: «Kıra giderken Celilin keçilerini almamıştım. Tarlada bana rasladı ve keçilerini almadığım için üzerime hücum ederek kürekle bana vurmak istedi. Ben de elinden küreği aldım, kendimi müdafaa ettim. Birkaç defa ona vurdum. Yere yuvarlandı amma, yaralandığının, öldüğünü farkında değilim. O sırada Celili kardeşile kayınbabası geldiler ve be ni fena halde dövdüler. Ellerinde zor kurtuldum.» diye cürmünü iti raf ediyor ve oradan kaçmasını yu karıda yazdığımız şekilde anlattık tan sonra: «Hududu geçip Bulgaris tana kaçmak istedim. Karakoldan beraber kaçtığımız Toplu Mustafa bana bir eğe vermişti. Ayastafanost hududa gelince, benim kaçtığım haber alıp yakalamasınlar diye te lefon tellerini kestim. Fakat sonra yakaladılar. Ben Celili öldürmek kas dile vurmadım.» demişti.

Bu evrak da okunduktan sonra reis tekrar sordu:

— İbrahim, bak, sen Celil adında birini öldürmüşsün, karakoldan kaç mışsın, Bulgaristana geçmek ister ken hudutta telefon tellerini kesmiş sin. Evvelce verdiğin ifadelerde de bu suçlarını itiraf etmişsin. Ne diyecek sin?

İbrahim yine garip tavırlarla et rafı süzerek bir müddet düşündük ten sonra:

— Yok canım, dedi. Bunları ilk defa zatıâlinizden duydum. Böyle işlerden benim haberim yok.

Biraz daha düşündü ve mırıldan dı:

— Siz bana böyle şeyler sormayı nız. Ben hastayım. Midem altüst olu yor. Beni tıbbı adlîde muayene etti riniz.

Mahkeme, iddia makamının da iş teği veçhile maznunun aklî vaziyeti nin tesbiti için adliye doktorunca muayene ettirilmesine ve lüzum gö rülürse tıbbı adlîde müşahede altına alınmasına karar vererek muhake meyi başka güne bıraktı.

Fatih Halkevinden:

1 — Hatayın ana vatana kavuşması şe refine 23 temmuz 939 pazar günü saat 2 de Evimizin Fatih, Sofulardaki temsil sa lonunda bir toplantı hazırlanmıştır. Top lantıda verilecek bir hitabeden sonra Evi miz tiyatro şubesi amatörleri tarafında (Kör) piyesi temsil edilecektir.

2 — Lozan sulhünün yıldönümü dolayı sile 24 temmuz 939 pazartesi günü akşam Evimiz merkez binasında toplantı hazır lanmıştır.

3 — Her iki toplantı davetiyeleri Evim direktörlüğünden alınır.

NİKÂH

Tümen Komutanlarımızdan Gene ral Riza Orçunun kızı Erenköy kı lisesi bu seneki mezunlarında Meralla Genç Kaymakamlarımızdan Ziya Uğuzun Nikâh törenleri 15 Tem muz 939 tarihinde Sarıkamış Belediye dairesinde kutlulanmıştır. Tara feyne saadetler dileriz.

TİYATROLAR:

HALK TİYATROSU
Kenan Güler ve arkadaşları bugece
Beykoz iskele bahçesinde
KUM BANYOSU
3 perde
***
TÜRK REVÜ OPERETİ
Bu gece Üsküdar Bağlarbaşı aile bahçesin
GÜL FATMA
Operet 3 perde
***
EGE TİYATROSU
Nureddin Genç ve arkadaşları bu gece
Şehremini İnşirah bahçesinde
AŞK KURBANLARI
***
CEMAL SAHİR
Bu gece Yeşilköy istasyon bahçesinde
MEÇHUL SERSERİ
3 perde
***
Naşid Özcan - Ertuğrul Sadi Tek birlikt
Bu gece Gedikpaşa Azak bahçesinde
KARMAKARIŞIK
3 perde
***
ŞEHZADEBAŞI - TURAN
2 FİLİM SON PUSE, PARİS HAYATI
Pazartesi, Salı, Çarşamba bayanlara
5 kuruş

POLİTİKA

Danzig meselesi

Danzig meselesi günden güne vehamet peyda etmektedir. Bu meselenin ciddiyeti arttıkça Lehistan ile İngiltere ve Fransa arasındaki müzakereler de ilerlemektedir. Almanya Danzig mıntakasına açıktan açığa vaziyed etmeğe taraftar bulunmuyor.

Fakat netice itibarile Danzig ile Almanyanın birleşmesini emri vaki yapacak tertibat devam etmektedir. Millî sosyalist partisi Gav namile birçok mıntakalara ayrılmıştır. Danzig şimdiye kadar kendi başına bir mıntaka idi. Bundan sonra Şarkî Prusya mıntakasına ithal edilecektir. Bu suretle parti teşkilâtı itibarile Danzig Almanya ile birleşmiş olacaktır.

Danzig hükûmeti Sanato namı altındaki bir icra heyeti tarafından idare edilmektedir. Devlet şefi bu meclisin reisidir. Bir emirname ile Hitlerin riyasete getirilmesi düşünülmektedir. O zaman Almanya ve Danzig devletlerinin şeflikleri bir zatta toplanmış olacaktır. Bir rivayete göre Danzig memnu mıntaka ilân edilerek buradaki bütün ecnebiler ile birlikte Lehliler dahi çıkarılacaktır.

Danzigden sonra koridor meselesinin de çıkacağı Lehliler tarafından tahmin edilmektedir. Bunun için her ihtimale karşı Lehistan; İngiltere ve Fransa ile askerî cihetten beraberce nasıl hareket edeceğini tesbit etmektedir. Bir İngiliz askerî heyeti tayyare ile Londradan Varşovaya gelmiştir.

Bu heyet İngilterenin sanayii ile Lehistana yapacağı yardımı da kararlaştıracaktır. İngiltere ve Fransa Lehistan ile sıkı iş birliği yapmağı tasmim etmiş görünüyorlar.

AKŞAM

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Filipin adalarında sayım

1899 da İspanya Filipin adalarını Amerikaya terkederken nüfusu yedi buçuk milyon tahmin etmişti. Amerika bu sene ilk defa olarak adalarda, yani 3500 adada sayım yaptırdı.

Bu yeryüzünün en güç sayımıdır. Tam 35,000 memur kullandılar. Bu memurlar kâh vahşî ormanlarda, kâh ıssız çöllerde insan aradılar. Medenî insan yüzü görmiyen kabilelerin taassubu memurlardan bazılarının hayatına mal oldu.

Meselâ Sakdol kabilesinde medenî insanın sorgusuna cevap vermek büyük günahtır. Bunun için zora baş vuruldu. Kabileden beş on kişi kurban edildi, bu arada Amerikalılar da öldü.

Halkın yüzde otuzu kaç yaşında olduklarını söyliyemediler.

Kamarin adasında ihtiyar bir kadın ise:

— 122 yaşındayım dedi, 1946 senesinde Filipin adalarının istiklâlini de göreceğim!

Bütün bu güçlüğe rağmen memurlar adaların nüfusunu 15 miyon olarak tesbit ettiler.

Tekerlekli otel

İsveçte tekerlekli bir otel yapıldı ve çok rağbet gördü.

Bu oteli yapan İsveç turing klübüdür. Jamtland dağlarının en güzel yerlerini dolaşıyor. Geceleri yol alan tekerlekli otel, gündüzleri bir istasyonun makasına çekiliyor, yolcular çıkıp geziyorlar.

Bu tekerlekli otelin büyük bir salon vagonu, bir yemek vagonu, büyük bir mutfak vagonu birkaç tane de yatak-lı vagonu vardır. Salonlu vagonda dansediliyor, oyun oynanıyor. Ancak yolcular yataklarını kendileri yapıyorlar. Bu tekerlekli otelin müstahdemini çok mahduttur.

Tekerlekli otel bir istasyonda makasa çekilince derhal istasyonun telefonuna raptediliyor, bu suretle yolcular istedikleri zaman istedikleri numaralarla görüşebiliyorlar.

Balon yarışı

Tuluzda geçen hafta bir Çocuk bayramı ve bu bayramda da balon yarışı yapıldı: Çocuklar balonlarını salıverecekler, hangisinin balonu uzaklara düşerse o birinciliği kazanacaktı. Tabiî balonun ipine bir kart ve sahibinin adresi yazılıdır; bir de rica ilâve edilmişti: Bu balonun ucuna bağlı olan kartı bulan lütfen bu adrese göndersin.

İki gün sonra müsabakaya iştirak eden beş yaşındaki bir çocuk, Stuttgardın kırk kilometre ötesindeki Baknang köyünden kartını aldı. Balonu birinciliği kazanmıştı. Kartı gönderen bir kadındı. Diyordu ki:

«Kocam oduncudur. Bir meşe ormanında balonunuzu buldu. Kartınızı gönderiyor ve sizi tebrik ediyoruz, muhakkak ki birinciliği kazanan sizsiniz. Balon da hiç bozulmamış, küçük kızıma verdim, oynuyor.»

Almanları küplere bindiren King Hall kimdir?

King Hall mütekaid bir bahriye zabitidir. Londrada bir mecmua çıkarmaktadır, bir çok piyesler çıkarmıştır

Ingiliz muharriri Goebelsle münakaşa için Berline gitmeği teklif etti, fakat teklifi kabul edilmedi

İngilterede Stephen King Hall namında bir mecmuacının Alman sansürünü şaşırtarak muhtelif vasıtalarla Almanyaya elli bin kadar mektup gönderdiğini ve bu mektuplarda nazi siyasetini şiddetle tenkid ettiğini telgarf havadisi olarak yazmıştık.

King Hallın mektupları, Alman matbuatını ve nazi ricalini küplere bindirmiş, Alman Propaganda Nazırı, kendi imzasile makaleler yazarak bu tenkid ve muahazaları cerhetmeğe teşebbüs etmişti.

Pariste çıkan Paris Soir, günün adamı olan Stephen King Hallın mazisi ve bugünkü vaziyeti hakkında şu malûmatı veriyor:

Londra mahafili, King Hallın Almanyada faaliyetinin vüsatını son zamanlara kadar bilmiyorlardı. Kumandor Stephen King Hall kimdir? Bir amiralin oğlu olan King Hall, mesleği parlak bir bahriye zabiti idi. 1929 senesinde kumandor rütbesile bahriyeden çekilmiş ve siyasete atılmıştır.

Londrada kendisini, biraz garip tabiatli bir adam diye tanırlar. Maamafih King Hall, en karışık meseleleri, en basit bir tarzda halk tabakalarına anlatmağı bilir. Haricî siyaset meselelerinde ihtisas sahibi olan King Hall, Chatam Hause'de beynelmilel meseleler krallık enstitüsünün azasındandır. Bu enstitünün Saint - James Square'daki merkezinde Lord Halifax, son zamanlarda mühim akisler uyandıran bir nutuk söylemişti.

Harp tarihi hakkında bir çok kitaplar ve romanlar yazdıktan sonra Londrada hepsi de büyük muvaffakıyetler kazanan piyesler tertip etmiş, sulh fikirlerini şiddetle müdafaa etmiş ve son zamanlara kadar İngiliz - Alman mukarenetinin en hararetli bir taraftarı olmuştur.

King Hall, bugün 45,000 abunesi bulunan News Letter namında bir mecmua çıkarmaktadır. Bu mecmuada İngiltere etrafında adalet mefhumunun anlaşılmasını kolaylaştıracağını zannettiği haberleri yazıyor. Bu mecmuanın neşrinden gördüğü kolaylıklardan istifade ederek resmî hiçbir makamın fikir ve mütalâasını sormaksızın binlerce mektup bastırmış, sonra da muhtelif memleketlerden Almanyaya göndermiştir.

King Hall

Kumandor Stephen King Hall, İngilteredeki B. B. C. millî radyo postası ingilizce dinleyicilerinin pek iyi tanıdığı bir zattır. Zira King Hallın en büyük zevki, radyo vasıtasile çocuklara hitap ederek tarihi, anladığı gibi anlatmaktadır.

1936 senesinde, ortaya attığı bir proje, etrafında bir çok yazı yazılmasına ve mürekep sarfedilmesine sebebiyet vermiştir. King Hall, bu projesinde Sahrayıkebirde hayalî bir muharebeye girişilmesini ve bütün milletlerin meçhul bir düşmana saldırmasını teklif ediyordu.

İngiliz mecmuacısı, böyle hayalî bir harp tertip etmekle bir cihan harbinin fecaatini, zorluklarını ve lüzumsuzluğunu göstermek istiyordu. Şunu da ilâve edelim ki King Hall, önümüzdeki mebus intihabatında liberal partinin namzedi olacaktır.

Berlinden Paris - Soir gazetesine yazılıyor: «Alman gazeteleri, King Hallın mektupları münasebetile İngiltereye hücum etmeğe devam ediyorlar. Berlin gazeteleri, İngiliz matbuatını doktor Göebelsin Voelkisher Beobahter gazetesinde King Halle verdiği cevaba pek ehemmiyetsiz bir yer tahsis etmekle ittiham ediyor. 12 Uhr Blatt gazetesi, İngiliz gazetelerinin bu tarzda hareketine karşı Alman gazetelerinin hareketini misal olarak gösteriyor ve diyor ki:

«Biz diktatörlerin, matbuat hürriyeti hakkındaki düşüncemiz, bambaşkadır. Biz halka, delillerimizi açıkça ve serbestçe izah ederiz. Biz King Hallın mektubunu ve doktor Göebelsin cevabını neşrettik. Her Alman vatandaşı iki tarafın delillerini, karşılıklı bir surette mukayese etmeğe ve serbestçe bir fikir edinmeğe muvafak olmuştur. İngilterede hürriyete gem takılmıştır.»

King Hall, Propaganda Nazırile münakaşa için Berline gitmeği teklif etmiştir. Fakat bu teklif kabul edilmemiştir.

İktisadî meseleler

Sanayi mıntakası

Bundan bir kaç gün evvel, Halicin şehir plânlarına nazaran bir sanayi mıntakası olacağından bahsetmiştik. Mevzuun ehemmiyeti bakımından tekrar bu mesele üzerinde durmağı faydalı buluyoruz:

Şehir plânında, Haliç sanayi mıntakası olacak deniyor. Bu ifade, hiç bir fabrikatörü tatmin etmemiştir. Hatıra gelen sualler şunlardır: «Hangi fabrikalar buraya nakledilecek? Şehin içinde hiç bir gürültü çıkarmıyan elektrik kuvveti ile işleyen bir çorap fabrikası da, Haliçe nakledilecek mi? Nakledilirse ne faydası var?»

Bütün fabrikaları, Haliç sahillerine doldurmağa imkân var mı? Herşeyden evvel Haliçte boş yer yoktur. Fabrikaları bu mıntakaya doldurmağa icbar edecek olursak, yeniden masraflar olmaz mı? Haliç, sanayi mıntakası olsun diyelim, buraya amele nasıl gidip gelecek, vesait meselesi var. Halbuki fabrikaların ekserisi şehir içinde olduğu için, amelenin işinden çıkıp evine kısa zamanda gelmesi mümkündür. Bizce, sanayi mıntakası diye ayrıca bir yer tahdid etmeğe imkân olamıyacağı gibi, buna lüzum da yoktur.

Bugünkü İstanbul, dünkü İstanbul gibi, yalnız idhalât ve ihracat memleketi, Devlet merkezi, memur ve müstehlik şehri değildir. Bugünkü sosyal ve ekonomik şartlar, İstanbulu bir endüstri şehri haline koymaktadır. Bir zamanlar zevk ve safahat yeri addolunan Boğaziçi yalılarının ekserisi tütün imalâthanesidir. Bir çok konaklar vardır ki, içinde tezgâhlar çalışmaktadır. Eski medrese binalarında bile makinelere tesadüf edilmektedir. Fakat bir ecnebi gözüyle bu binalara baktığımız zaman, içinde neler olduğunu anlıyamıyoruz. Halbuki dışardan görünen bu manzaranın altında, için için çalışan bir endüstri teşekkül etmiştir. Şehre aid kararlar verilirken, şehrin dış manzarasını değil, sosyal ve ekonomik münasebetlerini en derin ve en küçük köşelerine kadar tedkik etmek ve ona göre hüküm vermek lâzımdır.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Termometre ve kâşifi

Havalar sıcak. Gözlerimiz termometrede.

Harareti ölçen bu âlet 16 ncı asrın sonlarında İtalyan âlimlerinden Galile tarafından yapılmıştır.

(1564 ile 1642 arasında yaşıyan ve «dünya dönüyor!» dediği için Enkizisyon mahkemesince mahkûm olduktan ve diz çöküp istiğfar ettirildikten sonra: «Maamafih dünya gene de dönüyor!» diye celâdet gösterdiği efsane halîne gelen âlim Galile.)

Glile (yahud Galileo) nin keşfi olan cihaz şimdiki termometrelerden farklıydı; hava termometresiydi. Bir kaç sene sonra Galile hava yerine renkli ispirto kullanmağı düşündü. Maamafih ilk termometrenin esasları da bugün kullandığımızn tıpkısıdır: Isıtılan mayilerin veya gazlerin camdan fazla inbisat yahut takabbuz etmeleridir. Bir cam boruya konmuş olan renkli ispirtonun inbisat farkı suhunet ölçüsüne esastır. Santigrad (yani bizim memlekette kullanılan usuldeki termometre) yüz derece üzerine taksim edilir. Erir haldeki buzun - deniz seviyesindeki - soğukluğu 0 derece, kaynamağa başlıyan suyunki de 100 derece addedilir. Bunların arası muntazam bir şekilde taksimata tabi tutulur. Reomür'ün bu iki had arasındaki taksimatı 80 dir. Fahrenhait'de eriyen buz 32 dedir; kaynamakta olan suyun suhuneti

Âdi termometreler şu suretle yapılır:

Dibinde hazinesi bulunan bir cam boru cıva veya renkli ispirto ile doldurulur. Mayi borunun tepesinden taşıncıya kadar hazine ısıtılır. Mayi taştığı zaman borunun tepesi ısıtılarak kapatılır. Cıva soğuyunca büzülüp hazinesine girer ve boruda halâ (boşluk) teşekkül eder. Yukarıda söylediğimiz gibi suyun buz olmasına ve kaynamasına tekabül eden iniş kalkışlara uygun olarak termometreye bir mikyas ilâve edilir.

Bir çok termometrelerde bu mikyas camın üzerindedir.

Paylaşılamıyan çocuk

Mahallebici Ali, Nermini gene annesinin yanından aldı

Fatma İlhan adında bir kadın, Nermin adındaki çocuğunun mahallebici Ali tarafından kaçırıldığını iddia ederek dava açmış, altıncı hukuk mahkemesinde uzun müddet devam eden muhakeme neticesinde Nermin, Aliden alınarak annesi Fatma İlhana teslim edilmişti.

Evvelki gün Fatma İlhan Vefadaki evide kızı Nerminle çay içerken mahallebici Ali evin karşısındaki arsaya gelmiş ve pencereden Nermine işaret ederek dışarıya çağırmıştır. Nermin sokağa çıkınca mahallebici Ali gene kızı alıp kaçmıştır. Bu vaziyet karşısında annesi Fatma İlhan dün tekrar beşinci icra dairesine müracaat ederek çocuğunun Aliden alınıp kendisine teslimini istemiştir. Şimdi icra dairesi zabıta marifetile Nermini Aliden alıp gene annesine teslim edecektir.

Diğer taraftan Fatma İlhan, mahallebici Alinin bu şekildeki hareket

Cam eşya rağbet görüyor

Büyük bir zücaciye şirketi kurulacak

Ankara ve İstanbul gibi şehirlerimizde bilhassa cam eşya alış verişinin günden güne inkişaf ettiği, ticaret odasınca tutulan hesaplardan anlaşılmıştır. Şehrimize büyük bir Türk zücaciye şirketi tesisi için teşebbüsler yapılmaktadır.

Kurulacak şirket, anonim olacak ve mallar şimdikinden daha ucuza satılacaktır. Kazanç müsaid olduğu takdirde, ilk fırsatta büyük bir porselen fabrikası kurulması da düşünülüyor. Şirketin müessis heyetini teşkil edecek zevatın isimleri bugünlerde hükûmete verilecektir.

Tarlada bir kadına tasallût etmeğe kalkışan biri yakalandı

Sarıyer civarında Domuzdağı köyünde bir tarlada Duduş adında otuz yaşında bir kadına zorla tasallut etmeğe kalkışan Hüseyin dün adliyeye verilmiş, sorgu hâkimi tarafından

İzmirin deli Sabrisi öldü

İzmir (Akşam)— İstanbulun meşhur (Pazarola Hasan bey) i gibi İzmirin zenbilli Deli Sabrisi vardı. Memleket hastanesinde ölmüştür. İzmirde pek çok kimseler Deli Sabriyi (talih babası) olarak tanımakta, ona istediği kadar para vermekteydiler.

Belediye zabıtası, dilenmek suçundan zenbilli Sabriyi müteaddid defalar yakalamış ve Darülacezeye sevetmişti. Son defa Sabrinin hasta olduğu görülmüş, kendisi Memleket hastanesine gönderilmiş, orada tedavi altına alınmışsa da kaşeksiden ölmüş-

Niçin evlenmiyorlar?

B. Hilmi Ziya: İçinde bulunduğumuz medeniyet insanı ailenin istediği fedakârlıktan uzaklaştırıyor, diyor

Şehirde, refahlı tabakada eğlenceyi bırakmamak ve hodgâmlık hissi, refahsız tabakada ise devamlı bir aile büdcesi yapmak imkânsızlığı izdivacı tehdid eden başlıca sebeblerdir

Üniversite felsefe zümresi Türk tefekkür tariih doçenti genç müdekkik ve âlim B. Hilmi Ziya Ülkenle görüşüyoruz. Şehirlerde, münevver gençlerin evlenme fikri karşısında çekingen davrandıklarını ve evlenmeyi gelecek bir zamana talik hususunda umumî bir temayül mevcud olduğunu anlatarak bu haleti ruhiyeyi doğuran içtimaî sebeplerin ne olabileceğini sordum.

Şunu da kaydedeyim ki bu anketle üzerinde durduğumuz mevzu fikir adamlarımızı yakından meşgul eden bir meseledir.

B. Hilmi Ziya:

— Sorduğunuz suale bir kaç klâsik cevab vermek kabildir, diyor, bu cevaplardan birincisi şudur:

Hayat pahalılaştı, bir aileyi geçindirmek ve bilhassa arzu edilen müreffeh hayatı temin etmek peşinen kolay bir şey gibi görünmüyor. Bunun için herkes evlenmeğe cesaret edememektedir.

İkincisi, yeni bir medeniyete girdik. Bu medeniyetin zevki elde etmek hususundaki kolaylıkları insanı ailenin icab ettirdiği fedakârlıktan uzaklaştırıyor. Çünkü aile biraz fedakârlık istiyor. Bu takdirde evlenmiyen adam cemiyette bir nevi hodgâm adam vaziyetine girmektedir.

Diğer taraftan pederşahî aile iflâs etmiştir. Onun yerine gelen modern Avrupaî aile de şeklen mevcuddur; fakat fiilen tam teşekkülünü bulamamıştır. Eski aile moralinden çıkan genç adam yeni cemiyetin aile moraline girmemiştir. Bu da onu aile sosyolojisi ve morali bakımından irtibatsız bir hale koyuyor.

Bundan başka meslek ve sınıf teşanütleri kuvvetli olmıyan cemiyetlerde ferdde tasarruf ve istikbali görme kabiliyetleri kendiliğinden inkişaf edemez. Bizde bu nevi endişelere memba olan imperyal cemiyet ve patriyarkal aile inhilâl ettikten sonra ferdi basiretli, istikbalini düşünür bir hale getirecek içtimaî şartlar henüz yeni doğmaktadır. İşte bundan dolayı ferd hangi zümre, meslek veya tabakadan kuvvet alacağını bilmiyor. Henüz kararsız bir vaziyettedir.

— Geçenlerde evlenme müessesesine karşı görülen ürkekliğe bilhassa ve yalnız büyük şehirlerde raslanması şayanı dikkat değil midir? Anadolu-

B. Hilmi Ziya Ülken

da böyle bir mesele yoktur. Hattâ hükûmet gençlerdeki evlenme arzusunu lâyıkile tatmin edebilmek için geçenlerde evlenme yaşını indiren bir kanun yapmak zaruretini hissetmiş ve medenî kanunun bu hususa dair olan maddesi değiştirilmişti. Köy ve şehir gençliği arasındaki bu haleti ruhiye farkı nereden geliyor?

— Köyde izdivaç ziraî istihsal hayatının zarûrî bir unsurudur. İstihsal onsuz kolay kolay devam edemez. Bunun için her ocak el emeğini arttırmak için nüfusu arttırmaktan başka çare bulamaz ve ilk fırsatta evlenerek istihsal kuvvetini arttırır.

Halbuki şehirde refahlı tabakada eğlenceyi bırakmamak ve hodgâmlık hissi, refahsız tabakada ise devamlı bir aile bütçesi yapmak imkânsızlığı izdivacı tahdid eden esaslı sebepler oluyor.

Bununla beraber evlenmek daima bir fedakârlık ve idealizm değildir. Bilâkis cemiyet hayatı kuvvetle yaşandığı zaman aile ferdi cemiyetten uzaklaştıran, kendisine hasretmek isteyen hodgâm ve dar bir muhit oluyor. Bu mânada aile ile faal içtimaî hayat biribirine tezad teşkil ediyorlar. Fakat bu tezad, dediğim gibi, ancak cemiyetin çok kuvvetli olduğu ve ferdi ailenin dar muhitinden çekecek kadar heyecanla yaşandığı zaman mevzuubahistir. Böyle bir faal cemiyet hayatı olmadığı zaman yukarıda söylediğimiz hodgâmlık vasfı evlenmiyen, aileden kaçan ferde teveccüh eder. Birincisinde hodgâm olan aile, ikincisinde ise hodgâm olan ferdin kendisidir.

— Bazı memleketler gençler arasında evlenmeleri arttırmak için tedbirler alıyor, evleneceklere kolaylıklar göstererek teşvik etmeğe çalışıyorlar. Böyle tedbirler, üzerinde görüştüğümüz haleti ruhiyede değişiklik yapabilir ve gençleri evlenmeğe sevkedebilir mi?

— Evet, meeslâ Japonlar çocuk adedine göre, mükellef ailelerin vergilerini azaltıyorlar. Buna benzer teşvik edici tedbirler bir dereceye kadar izdivacı teşci edebilir. Fakat bence bunlar muvakkat tedbirlerdir. Baş ağrısını aspirinle geçirmek gibidir. Fakat aspirin ikinci bir defa başın ağrımasına mâni olmaz.

Esas mesele yukarıda saydığımız muhtelif âmilleri ortadan kaldırmaktır. Ancak bu takdirde mesele kökünden halledilmiş olur.

— Erken evlenmemek hususunda gençlerde görülen temayülün sebeplerini onların içinde yaşadıkları muhitlerle sıkı alâkası olarak izah ettiğinize göre bu haleti ruhiyenin cemiyet içinde yayılacağını tahmin etmiyorsunuz demek?

— Tahmin etmiyorum. Bence bu haleti ruhiyenin şehirden kasabaya doğru sirayet etmesi ihtimali yoktur. Bu ancak kasaba ve köylerde de kesif bir hayat başladığı zaman mevzuubahis olabilir.» *Şevket Rado*

Geyvenin İstasyon köyünde bir hırsızlık

Taraklı (Akşam) — Geyvenin istasyon köyünde mukim aslen Ebceler köylü bay Hüseyinin bu gece evini boş bırakıp Ebceler köyüne gittiğini hisseden meçhul şahıslar apteshane tarafından girerek evi soymuşlardır. Hüesyinin kendine ait elbiseler ve ailesine ait altın ve altın bilezik, entariler ve daha birçok sandık eşyası çalınmıştır.

Çalınan eşya beş yüz lira kıymetindedir. Zabıta haberdar edilmiş ve tahkikata girişilmiştir. İstansyonda olan bu vakanın kahramanları yine o köyden olduğu sanılmaktadır. Geyve jandarmasının bu işi meydana çıkaracağına şüphe yoktur.

Manisa mektupları

Yeni üzüm mahsulünün idraki yaklaştı

Satışlar ve ihracat için görüşmek üzere bir toplantı yapıldı

Manisa Ticaret ve sanayi odası binası ve oda umumî kâtibi B. Sadık Onat

Manisa (Akşam) — Yeni üzüm mahsulünün idraki yaklaştığı için satışlarda şimdiden tedbir almak ve yabancı piyasalarda ihracatı temin etmek maksadile Manisa Parti başkanlığının teşebbüsile ticaret odası heyetile üzüm müstahsilleri ve tüccarlar ticaret odası salonunda bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda Manisa iktisadiyatını alâkadar eden mevzular üzerinde görüşmeler yapılmıştır.

Manisanın en mühim ve büyük varidatı Ege mıntakası üzüm rekoltesinin üçte ikisini ihtiva eden üzüm mahsulüdür. Görüşmelerde bu mevzu üzerinde ehemmiyetle durulmuş, hariçte yeni pazarlar temini, pazarlara sevkedilecek üzüm mikdarı düşünülmüş, ittihaz edilen bazı kararların Ticaret Vekâletine ve diğer alâkadar makamlara bildirilmesi muvafık görülmüştür. Manisanın, İzmir hududunu teşkil eden Menemen boğazından Alaşehire kadar uzanan Gediz havzası, kâmilen çekirdeksiz üzüm bağlarile bezenmiştir. Bu havzanın uzunluğu 180 kilometre genişliği de 15 - 20 kilometredir. Bağ mıntakası vasatî olarak 3000 kilometredir. «Üzüm diyarı» adı verilen bu sahada yaşıyan halkın yüzde 90 ı bağcılıkla geçinmektedir.

Son yıllarda Manisa vilâyetinde bağcılığa fevkalâde ehemmiyet verilmekte, mühim ıslahat yapılmaktadır. Bunda Ziraat Vekâletinin Horoz köy bağcılık enstitüsünün büyük hissesi vardır. Bu müessese her sene müstahsillere bir milyondan fazla asma çubuğu tevzi etmekte, müstahsillere iyi mahsul almak için elden gelen yardımı ve öğüdleri yapmaktadır. Onun içindir ki 937 - 938 yılları üzüm istihsalâtı 42,000 tona yükselmiştir. Ege mıntakasının son yıllar üzüm istihsalâtı, 1914 senesinden evvelki yıllar istihsalâtını geçmiştir. Manisa ticaret ve sanayi odası umumî kâtibi B. Sadık Onat, bağ müstahsil ve tüccarları lehine alâkadar makamlar nezdinde mühim teşebbüslerde bulunmuştur.

İncir rekoltesi bu sene yüzde 25 fazla

İzmir (Akşam) — Aydından buraya gelen haberlere göre bu sene İncir rekoltesi, geçen yıl rekoltesine nazaran yüzde 25 fazladır. Müsaid poyraz rüzgârları devam etmekte mahsulün nefis olmasına yaramaktadır.

Bolu valisi bu hafta içinde vazifesine başlıyacak

Ankara 20 (Akşam) — Bolu valiliğine tayin olunan matbuat umum müdürü B. Naci Kıcıman, bu hafta içerisinde yeni vazifesine başlamak üzere şehrimizden ayrılarak Boluya gidecektir.

Matbuat umum müdürlüğünde de kendisini herkese sevdirmiş olan değerli idarecimize yeni vazifesinde muvaffakiyetler dileriz.

Tefrika No. 14

SEVİLEN KADIN

Büyük macera romanı

Nakleden : (**Vâ - Nû**)

— Bana acımıyor musunuz, doktor?

— Evet amma, söylediğini yaparsam hanımefendinin emniyetini suiistimal etmiş oluyorum.

— Nereden haber alacak?

— Mesele o değil... Vicdanım... Sana yardım edecek başka kimse yok mu?

— Yok, ya... Herkes büyükannemden korkuyor. Şayed mektup yollıyacak olursam eminim ki, eline varmıyacak; cevabını alamam.

— Demek cevap de bekliyorsun?

— Evet doktor... Sizin adresinizi verdim... Ne olur, bana bu iyiliği yapın... Hayatım müddetince size minnettar kalırım.

Kadri bey genç kızın yalvarmasına dayanamıyormuş gibi bir tavır takınarak:

— Eh, pekâlâ... Bu seferlik hatırından çıkamadım. Fakat emin ol ki bu sonuncudur. Hem mektubunu yollarım, hem cevabını getiririm... Fakat bir daha bana böyle birşey teklif etme...

Aldığı zarf açıktı.

Erkek sordu:

— Neye kapamadın? Herkes sırrını öğrensin diye mi?

Necile, kibar ve samimî bir eda ile:

— Hayır! - dedi. - Size emniyetim var. Fena birşey yazmadığımı okumanızı istiyorum. Hayatta en büyük kabahatımın ne olduğunu öğrenin. Muvazenemi muhafaza edemedim. Bütün ömrüm müddetince bunun acısını çekeceğim. Bunu biliyorum. Yegâne tesellim, dünyaya gelen bu çocuktur. Tekmil aşkımla ona bağlanacağım.

Hekimin kalbi hafifçe sızladı:

«— Çocuğu!...» diye düşündü.

Zarfı kapattı. Cebine koydu. Sonra genç kızın koluna girerek:

— Haydi bakalım. Bu kara düşünceleri at. Biraz gül... Gençliğe, güzelliğe, parana itimad et... Rahata kavuşursun.

Vehbi sanki gaipten haber almış gibi Mihrinur hanımefendinin hayatına doktorun gireceğini pek doğru olarak keşfetmişti. Fakat diğer taraftan çok kurnaz olan Kadri Ahmed bey de çiftlikte artan nüfuzunu görünce Vehbinin onsuz hiç bir iş yapamıyacağını anlıyarak daha fazla para çekmeye karar verdi.

Kadri Ahmed bey küçük yaştanberi dalaverelere meyyal ruhlu bir insandı. Bursada namuslu bir çiftçi olan babası bin bir mahrumiyete katlanarak onu okutmuştu. Lâkin oğlu mektepten çıktığı, hayatını kazanmağa başladığı halde biçare ihtiyarcık şöyle bir rahat edememişti. Zira o zamanlar delikanlı olan Kadrinin yapmadığı kalmıyordu. Sefahatine içkisine para yetişmiyor; borçlara batıyor, birçok sahtekârlıklara bile baş vuruyordu. Hattâ en son vakası babasının ölümüne sebep oldu. Doktoru olduğu hastanenin kasasından sahte imza ile para çekmesi üzerine ihtiyarcık malını mülkünü satarak bu şeref borcunu ödedi. Amma yüreğine de inip öldü.

Bu vakalar pek eski olduğu için, muhitte hatırlıyan yoktu. Zaten hâdise İstanbulda cereyan etmemişti. Bir âmirin âlicenaplığile mahkemeye verilmediyse de istifa etmeğe mecbur kalan doktor uzun müddet para kazanmak için çırpındığı halde neticede nevmid olarak bu Boğaziçi civarına çekilmişti. Şimdi asude bir hayat yaşıyordu. Lâkin kalbindeki kurt ölmemişti. Vehbinin bir sözile, gözünün önünde parlıyan ümidler bütün fena huylarını yeniden canlandırmıştı. Zengin olmak, zevk âlemleri yaşamak hırsı yüreğinde yeniden kabarmıştı. Bu gayeye erişmek için her şeyi yapmağa hazırdı.

Necile'nin karşısında okumadan kapattığı mektupla evine geldiği zaman ilk işi su kaynatıp buğuya zarfı tutmak oldu. Mektubun muhteviyatını öğrenecekti. Okumağa başladı:

«Cemilciğim.

Son derece sıkı tarassud altında olduğum halde emin bir ahbap vasıtasile şu satırları sana yolluyorum. Kimbilir belki de bu sonuncu mektubumdur. Fakat şunu iyi bil ki, Cemilciğim, her ne olursa olsun ben sana sadık kalacağım. Seninle evlenmeme, seni görmeme mâni olabilirler. Lâkin kalbimdeki aşkı kimse kopartamaz!

Çiftlikte âdeta mahpus hayatı yaşıyorum. Teklifini kabul etmediğimden bana karşı itimadın sarsıldı diye de çok üzülüyorum.

Sevgilim, bana inan! Seni bütün ruhumla seviyorum. Bütün arzum bir gün senin karın olmaktır. Lâkin kaçmağa razı olamıyorum. Üstüme titreyen büyükanneme bu darbeyi de indirmeğe hakkım yok. Kendisine itaat etmeğe mecburum. Lâkin emin ol ki, beni başkasile evlendirmeğe kalkarsa işte o zaman isyan ederim.

Yalnız senin olacağımı vadettim... Vadımda duracağım!

Çok ümid ediyorum ki, zamanla büyükannemin de öfkesi geçecektir ve nihayet ricalarıma dayanamıyarak bu işe razı gelecektir. Kuvvetli bir aşkın günün birinde muzaffer olacağına şüphe etmemeli! Lâkin muzaffer olamazsam da başkasının olmam.

Cemilciğim, kurtulmam yaklaşıyor. Pek yakında anne olacağım. Bu korkulu anlarda hissen beninle birlik olduğunu bilirsem daha metin olurum. Bana acı, bu şekilde hareket ettiğim için bana darılma!

Yazdığım adrese bana cevap ver. Bu mektubu yollıyacak olan dostumun adresidir.

Birkaç sene sen de benim gibi sabretmeğe katlan. Genciz... İstikbal bizimdir. Zaten çocuğumuz aramızda ebedî bir bağ teşkil etmiyecek midir?

Bu bahisten başka her noktada büyükannem bana karşı çok müşfik hareket ediyor. Şimdi kendisine karşı gelmezsek âtimiz için daha iyi olacağını sanıyorum.

Sen de çalış, mektebini bitir. Parlak bir mühendis olursan büyükannem o zaman itiraz edecek birşey bulamaz!

İşte tekrar ediyorum, Cemilciğim: Beni sevdiğin, istediğin müddetçe hiç bir kuvvet beni senden ayıramaz...

(Arkası var)

AKŞAM SPOR

At yarışları pazar günü başlıyor

Bu seneki müsabakalar için yarış sahasında muhtelif tesisat yapıldı

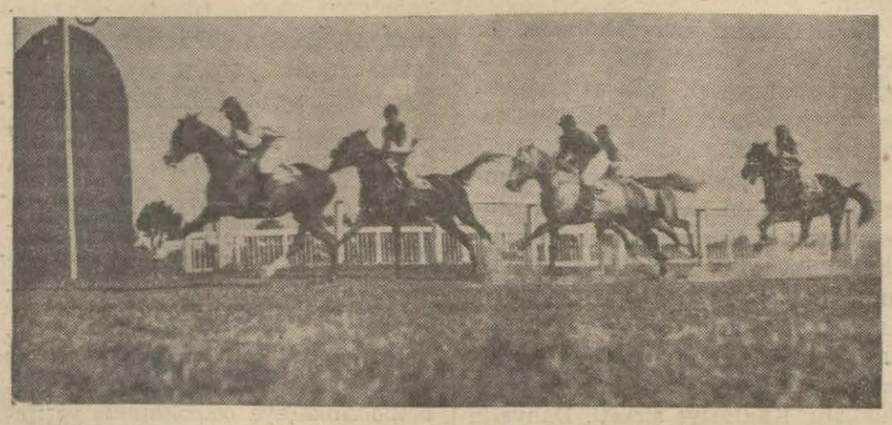

At yarışlarından heyecanlı biran

Altı haftaya taksim edilen İstanbul at yarışlarının birincisi bu pazar Veliefendi yarış mahallinde yapılacaktır. En güzel sporlardan biri olan at yarışlarının iki senedenberi şehrimizde de büyük bir alâka görmeğe başladığını sevinçle söyliyebiliriz.

Evvelki sene bir hayli merakh toplayan koşular geçen sene çok rağbetteydi. Hele son iki hafta müsabakalarında geniş sahanın meraklılarla dolduğu bilhassa müşterek bahis gişelerinin kâfi gelmediği görüldü.

Ankarada yapılan 938 senesi sonbahar koşularile bu senenin ilkbahar yarışları da büyük bir alâka celbetti. Ve bu arada bazı meraklıların Ankara yarışlarını takib için Ankaraya gittikleri oldu.

Halkımızın bu müsabakalara karşı olan merakını ve müşterek bahislere gösterdiği alâkayı göz önünde bulunduran organizatörler evvelce Veliefendi çayırının şikâyet edilen bütün eksikliklerini gidermeğe çalışmaktadırlar. Bu cümleden olarak tren güzergâhından koşu yerine kadar uzayan ve geçen senelerde tozdan geçilmez bir halde bulunan şose bu sene tamir edilmiştir.

Yarış yerinde evvelce bir çok şikâyetleri mucib olan büfe işi düzeltilmiştir. Kâfi gelmiyen müşterek bahis gişeleri on ikiye iblâğ edilmiş, seyircilerin oturacağı tribünler tamamen yeniden yapılmış ayrıca pist kenarına sandalyeler yerleştirilmiştir. Bu suretle eski senelere nisbetle bu sene iki misli seyirci koşuları rahat, rahat oturduğu yerden takib edebilecektir.

Bütün bunlardan başka bütün dünyada olduğu gibi bahsi müşterek meraklılarına kolaylık olmak üzere her pazar yapılacak koşuların programı iki gün evvel yani cuma günü akşamı şehrimizin muhtelif yerlerinde satışa çıkarılacaktır.

Bu suretle müşterek bahislere girenler o haftaki atların kilolarını, cokeylerini, yarışların mesafelerini velhasıl müşterek bahis için lâzım olan malûmatı biran evvel öğrenmiş olacaklardır.

Uşakta Atletizm müsabakaları

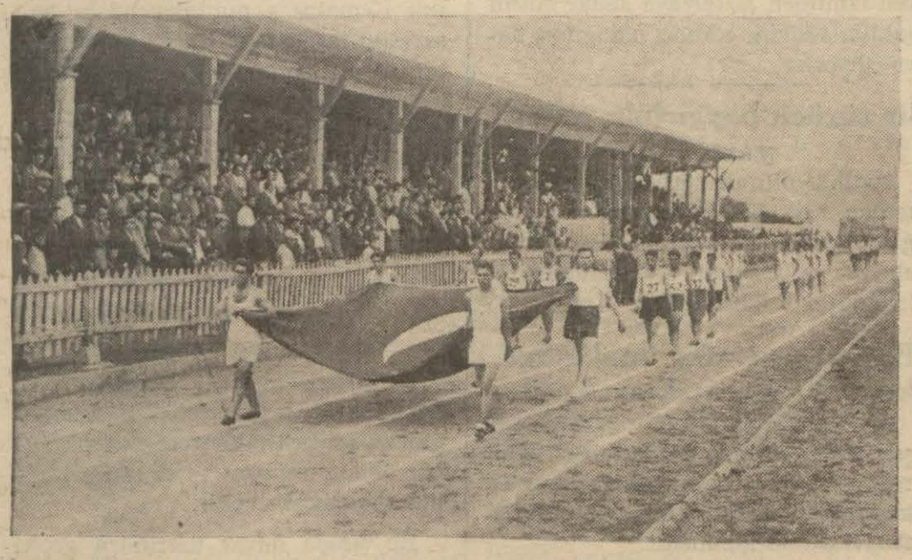

Müsabakalara iştirak eden atletler geçid resminde

Uşak — (Akşam) — Beden terbiyesi genel direktörlüğü tarafından tertip edilen bölgeler arası atletizm müsabakaları şehrimizde Afyon, Eskişehir, Kütahya bölgelerinin iştirakile yapılmış ve umumî tasnif neticesi 100 puanla Eskişehir birinci, 70 puanla Kütahya ikinci, 39 puanla Afyon üçüncü olmuşlardır. Müsabakalar büyük bir seyirci kümesi önünde intizamla yapılmış ve baştan nihayete kadar heyecanla takip edilmiştir. Müsabakalarda beden terbiyesi genel direktörlüğü atletizm federasyonundan B. Salâhaddin tedkik murahhası olarak bulunmuştur.

Atletizm müsabakaları derecelerı şunlardır:

100 metre: Nihat (Eskişehir) birinci 11.6, Lâtif (Kütahya) ikinci.

200: Nihat (Eskişehir) birinci 24.2, Lâtif (Kütahya) ikinci.

400: Hikmet (Eskişehir) birinci, Ali Rıza (Eskişehir) ikinci.

800 metre Sırrı (Eskişehir) Birinci 2.16, Ali Riza (Eskişehir) ikinci.

1500 metre Behzat (Eskişehir) birinci 4.45, Sırrı (Eskişehir) ikinci.

5000 metre: Behzat (Eskişehir) birinci, Emin (Eskişehir) ikinci.

Tek adım: Ömer (Afyon) birinci 12.82, İbrahim (Eskişehir) ikinci.

Disk: Bürhan (Kütahya) birinci 27.25, Muzaffer (Eskişehir) ikinci.

Gülle: Bürhan (Kütahya) birinci 11.20, Ahmed (Eskişehir) ikinci.

4×100 bayrak: (Eskişehir ekibi) birinci 49.5, (Kütahya ekibi) ikinci.

Olompik bayrak: (Eskişehir ekibi) birinci 2.17, (Kütahya ekibi) ikinci.

Tokat - Turhal futbol maçı

Tokat (Akşam) — Tokat merkez kazasına bağlı Turhal nahiyesi Güç yurdunun daveti üzerine Turhala giden şehrimiz spor birliği birinci futbol takımı Turhal şeker fabrikası sahasında Güç yurdu takımı ile yaptığı maçı bire karşı yedi sayı gibi büyük bir farkla kaybetmiştir.

Edirnede eskrim müsabakaları

Edirne (Akşam) — 21 ve 22 tarihlerinde Ankara - İstanbul ekipleri arasında şehrimizde yapılması kararlaştırılan eskrim müsabakalarına iştirak edecek sporcular bugün şehrimizde beklenmektedir.

Edirnede ilk defa yapılacak olan bu spor hareketi memlekette ilgi uyandırmıştır.

Galatasaray - Demirspor

Maçların hakmleri hakkında anlaşma oldu

Galatasaray ile Demirspor klüpleri arasında millî küme şampiyonluğu için yapılacak iki maça federasyon tarafından tayin edilen İzmirli B. Mustafanın işlerini ileri sürerek bu maçları idare etmekten istinkâf ettiğini dünkü nüshamızda bildirmiş ve iki klüp idarecilerinin hakem seçmek için mıntaka merkezinde toplanacaklarını ilâve etmiştik.

Bu iş için dün sabah mıntaka merkezinde bölge başkanı B. Fethi Başaranın riyasetinde toplanan iki klüp murahhası uzun müzakerelerden sonra İstanbulda yapılacak maça İstanbul hakemlerinden Tarık Özerengini, Ankarada yapılacak maça Ankara hakemlerinden Muzaffer Ertuğu hakem olarak intihab etmişler ve keyfiyeti yaptıkları bir zabıtla futbol federasyonu başkanlığına bildirmişlerdir.

Dolmabahçe stadyomu

Dolmabahçede yapılacak stadyomun plân işleri, İtalyan mimarı Viyentopoli ile iki Türk mimarının iştirakile yapılacaktır. Beden terbiyesi genel direktörlüğü eski mimarı Şinasi Şahinkiray ile, gene genç mimarlarımızdan Fazıl Aysu bu ay içinde İtalyaya gidecekler, ve orada mimar Viyetitinin atelyesinde beraberce çalışarak plânı ve münakasa için lâzım gelen evrakı hazırlıyacaklardır. Üç ay kadar devam edecek olan bu mesaiden sonra, her üç mimar da İstanbula avdet edecekler ve derhal başlıyacak olan inşaata gene müştereken nezaret edeceklerdir. İnşaatın en çok bir sene zarfında ikmal edilmesine çalışılacaktır. Plânların hazırlanması esnasındaki üç aylık zaman zarfında Hasahır binalarının yıkılması işi ikmal edilecek ve saha temizlenecektir.

Rasih şehrimize geldi

Türkiyenin yetiştirdiği en yüksek futbolcülerden biri olan ve Güneş klübünün üstüste kazandığı galebelerde mühim rolü bulunan Rasih haber aldığımıza göre Pariste yapmakta olduğu iktisad tahsilini bitirerek şehrimize avdet etmiştir.

Millî futbol takımımızın merkez muhacimi olan Rasihin hangi klübe intisab edeceği henüz malûm değildir. Maamafih Rasihin şehrimizde olduğunu haber alan klüp idarecileri şimdiden faaliyete geçerek bu kıymetli futbolcüyü kendi takımlarına almak için çalışmaktadırlar.

Beden terbiyesi kupa maçlarının finali

Millî kümeye iştirak etmiyen klüpler arasında tertib edilen kupa maçları İzmir, Ankara ve İstanbulda nihayetlenmiş İzmirden Üçok, Ankaradan Harbiye, İstanbuldan Süleymaniye - Şişli muhteliti rakiplerini yenerek finale kalmışlardır. Her üç mıntakanın birinci olan klüplerine final müsabakaları için bu hafta Ankarada oynıyacakları evvelce bildirilmiş ise de federasyon tarafından futbol sezonu kapanmış olduğundan finallerin önümüzdeki aylarda ve futbol tatili nihayetlendiği zaman yapılması tekarrür etmiştir.

Mıntakaların birincileri yeniden tesbit edilen tarihte Ankarada toplanacaklar ve turnua şeklinde karşılaşacaklardır. Rakiplerini tasfiyeye uğratan takım beden terbiyesi kupasını alacaktır.

12 nci olimpiyad oyunları

Helsinki 20 (A.A.) — 12 nci olimpiyad oyunlarını tertib eden komite reisi B. Rangell, bütün dünyanın sporcu gençliğine hitab eden bir mesaj göndermiştir.

Mumaileyh, bu mesajında Helsinkide yapılmakta olan hazırlıklar hakkında kısaca malûmat vermekte ve bugüne kadar 44 memleketin bu oyunlara iştirak için vaki olan davetini kabul etmiş olduğunu bildirmektedir.

Şang Kai Şek bütün Çinlileri harbe davet etti

Işgal altındaki yerlerde de çeteler teşkil edilmesini istiyor

Chunking 20 (A.A.) — Başkumandan Çan - Kai - Şek, harb mıntakaları sakinlerine hitab eden ve radyo ile neşredilen bir mesajda güya işgal edilmiş olan mıntakada Japonyanın hâkimiyet tesisi teşebbüsüne karşı hükûmet tarafından girişilen mücadelede takib edilmekte olan siyaseti tarif etmiştir. Mumaileyh, ezcümle şöyle demiştir:

— İşgal edilmiş olan mıntakalardaki Çinlilerin iztirablarını pek iyi takdir ediyorum ve vazifemin onları kurtarmak olduğunu biran bile unutmuyorum. Fakat sizler de kendinizi kurtarmak için çalışmalısınız. Sizler de müsellâh kuvvetlerin ve sivil ahalinin teşkil etmiş oldukları kuvvetlerin ve sivil ahalinin teşkil etmiş oldukları kuvvetlerin cidaline iştirak etmelisiniz. Muhasemat mıntakasında bulunan kütlelerin kahramanane mukavemeti sayesindedir ki, inad ve ısrarımızın müesseriyeti hissedilmiş, çete muharebelerinin üssülharekeleri inkişaf etmiş, kuvvet bulmuş ve Japon ordularının gerileri dahi, cephe hattı haline gelmiştir.

Geçen sene düşman hatlarının gerisinde almış olduğumuz tertibat sıkı sıkıya kendi sevkülceyşimizle hemahenk kılınmıştır. Geniş bir cephede düşmanı âdeta demirden bir çenber içinde sıkıştırmağa muvaffak olduk ve düşmana ayni zamanda bir çok taraftan taarruz ettik.

Binnetice düşman yalnız ilerliyememekle kalmadı, ayni zamanda büyük zayiata da uğradı. Bütün bu işler, harb mıntakalarındaki halk kütleleri tarafından yapılmıştır.

Eğer gayretimizi iki misline çıkaracak olursak, düşmana katî ölüm darbesini indireceğimiz muhakkaktır.

Başkumandan, harbi iyi bir neticeye isal etmek için bir plân teklif etmiştir ki, başlıca dört prensipi şunlardır:

1 — Mütemadî taarruzlarla Japon kuvvetlerinin taketini tüketmek için harb mıntakalarında «tathir» ameliyelerine devam etmek, münakalâtı işkâl ve imar projelerini tahrib etmek ve işgal altındaki manatıkın sahasını küçültmek için bu suretle düşmanı taciz etmek, işgal mıntakaları bu suretle darlaştıkça çete muharebelerinin üssülharekeleri büyümüş olacaktır.

2 — Japonların bütün imar ve inkişaf plânlarını tahrib etmek ve halk kütlelerinin müstevliye vergi vermekten imtinaını teşvik eylemek. Japonlar tarafından tedavüle çıkarılmış olan banknotlara boykotaj yapmak, Japon mahsulûtının istihlâkine mâni olmak ve onlara işgal ve gıda maddeleri vermekten imtina etmek.

3 — Sıkı bir tasarruf siyaseti takib etmek.

4 — Fikrî seferberlik programını tatbik etmek ve hainleri ortadan kaldırmak.

4 — Japonların istihdam etmekte oldukları ücretli askerler arasında bozgunluklar vücude getirmek suretile Japon ordusunun inhilâlini tacil etmek ve düşman hükûmetinin güya dostane olan tekliflerinin kâffesini reddetmek. Tecavüzün bir intihar ve yegâne selâmet yolunun harb aleyhine kıyam olduğunu Japonlara anlatmak.

Ücretli askerlere, Japonların elinde birer âlet olduklarını ve onlarla mesaî birliği yapmamaları icab ettiğini anlatmak.

Başkumandan, netice olarak, harb manatıkı sakinlerine yakın bir istikbalde tamamile kurtulacakları hakkında teminat vermiş ve halâs gününe kadar mücadeleye devam etmelerini rica etmiştir.

Japonların Çindeki zayiatı

Chunking 20 (A.A.) — Çin Harbiye Nazırı general Ho - Ving - Chin, geçen iki sene zarfında Japonların 900 bin kadar telefat ve 8,555 esir vermiş olduklarını beyan etmiştir.

716, kazaya uğrıyanların adedi 2,200

Diğer taraftan Çinliler tarafından sene nihayetine kadar düşürülmüş olan Japon tayyarelerinin miktarı hasara uğrıyan veya batan Japon harb ve ticaret gemilerinin miktarı 644, zırhlı otomobillerle tanklardan hasara uğrıyan veya tahrib edilenlerin adedi 1,302 dir.

Bundan başka Çinliler, 586 top, 2,616 mitralyöz, 51,265 tüfek ve 15 milyon 370,174 fişek zaptetmişlerdir.

İğtinam olunan kılıçlar, beygirler, liğferler, zırhlı gaz silindirleri vesaire ise ayrıdır.

Satye binası tahkikatı

Daha dört kişi kefaletle tahliye edildi. Uç mevkuf kaldı

Satye binası yolsuzluğu etrafındaki iddianamenin bugün tamamlanması kuvvetle muhtemeldir. Müddeiumumîlik iddianamesini bu işin tahkikatını yapan dördüncü sorgu hâkimine verecektir.

Sorgu hâkimi bu iddianameyi maznunlara tebliğ edecek ve kanunen üç gün beklenecektir. Bu üç gün zarfında maznunlar isterlerse iddianameye karşı itirazlarını bildireceklerdir. Bundan sonra sorgu hâkimi son tahkikat açılmasına dair kararnamesini tanzim ederek evrakı ağır ceza mahkemesine verecektir.

Maznunlardan B. Malik Kevkep ve Mateosun nakdî kefaletle tahliye edildiklerini ve diğer maznun Denizbank hukuk müşaviri avukat B. İsmail İsa Caniş, Denizbank umumî kâtibi Sadun Galip Savcı, reasürans hukuk müşaviri avukat Atıf Ödülün de kefaletle tahliyeleri için müracaat ettiklerini yazmıştık.

Dün de sabık Denizbank umum müdür muavini B. Hamdi Emin Çap ayni şekilde tahliye talebinde bulunmuştur. Bu dört maznun haklarındaki talepnameler tetkik edilmiş ve biner lira nakdî kefaletle tahliyelerine karar verilerek dün dördü de serbes bırakılmışlardır.

Şimdi Satye yolsuzluğu işinden maznunen sabık Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Öniş, müdür muavini Tahir Kevkep ve Denizbank binalar servisi şefi mühendis Kasım Neşet olmak üzere üç kişi mevkuf bulunmaktadır.

Mevkuflardan B. Tahir Kevkep kefaletle tahliyesi için dün tekrar müracaat etmiş, fakat dördüncü sorgu hâkimi bu talebi de reddetmiştir. Kendisi bu red kararına itiraz edecek ve evrak asliye dördüncü ceza mahkemesi tarafından tetkik edilerek karara bağlanacaktır. Diğer iki maznun tahliye talebinde bulunmamışlardır.

Aldığımız malûmata nazaran; ilk tahkikat evrakının sevk suretine nazaran suçta mücrimlerin vaziyeti iki kısma ayrılmaktadır. Bir kısmı yolsuzluk suçunda asıl alâkadar olmaktan maznun bulunanlardır ki, Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Önişle muavin Tahir Kevkep ve mühendis Kasım Neşetin vaziyetleri bu kısma dahil görülmektedir.

Diğerleri cürüm şeriki olmaktan maznundurlar.

Bu sebeple, evrak mahkemeye verilinceye kadar halen mevkuf bulunan bu üç maznunun tahliye için vaki müracaatlarının kabulü ve tahliyeleri imkânsız görülmektedir. Ancak evrak ağır ceza mahkemesine verildikten sonra müracaatta bulundukları takdirde mahkeme bir karar ittihaz edebilecektir.

Maarif Şûrasının çalışmaları

Haarif müdürleri ve ilk tedrisat müfettişleri talimatnamesi hakkındaki raporlar hazırlandı

Ankara 20 (A.A.) — Maarif şûrası komisyonlarının bugünkü çalışmaları şu suretle hülâsa edilebilir:

1 — Plân komisyonu:

Türkiyede tahsilin ana meseleleri hakkındaki tedkiklerine devam etmiştir.

2 — İlk öğretim komisyonu:

A) — Maarif müdürleri ve ilk tedrisat müfettişleri talimatnamesi üzerindeki incelemelerini tamamlamış ve raporlarını hazırlamıştır.

B — İlk okul tabiat bilgisi müfredatı hakkında tedkiklerine devam etmiştir.

C — Orta öğretim komisyonundan ayrılan âza ile birlikte köy ve şehir öğretmen okullarının teşkilât ve çalışma metodları meselesini müzakereye başlamıştır.

3 — Orta öğretim komsiynou:

A — Liseler ve ortaokullar inzibat talimatnamesinin incelenmesi tamamlanmıştır.

B — Öğretmen okulları meslek dersleri su komisyonu ve ecnebi dil müfredat programı su komisyonu çalışmalarına başlamıştır.

C — Başka başka yabancı dil okuyan talebenin okullarını değiştirmeleri halinde tâbi olacakları muameleye ait talimatnamenin tedkiki bitirilmiştir.

D — Türkçe - Edebiyat müfredat programı komisyonu çalışmalarını tamamlamıştır.

4 — Teknik öğretim komisyonu:

A — Ticaret liseleri fizik ve kimya programları üzerindeki incelemelerine devam etmiştir.

B — İnşaat usta okulu ve bölge sanat okullarına alınacak talebe hakkındaki talimatnameyi tedkik işini tamamlamıştır.

5 — Yüksek öğretim komisyonu:

A — Yabancı dil ve beden terbiyesi meseleleri üzerinde konuşulmuştur.

B — Ticaret liseleri mezunlarının hangi yüksek okullara ve fakültelere girebilecekleri tetkik edilmiştir.

C — İstanbul üniversitesi talimatnamesi, talebe kayıt ve kabulü ve talebe talimatnamesi, Ankara dil ve tarih - coğrafya fakültesi esas talimatnamesi incelenmiştir.

6 — Neşriyat komisyonu:

okul kitaplarının Maarif Vekilliği tarafından basılmasına dair olan kanunla talimatnamenin tedkikine devam etmiştir.

7 — Beden terbiyesi Komisyonu

Orta okul beden terbiyesi programları üzerinde çalışarak bu okullarda beden terbiyesi imtihanları talimatnamesi için esas prensiplerini tesbit etmiştir.

8 — Dilekler komisyonu:

Riyaset makamından kendisine havale olunan evrak üzerinde tetkikler yaparak bunları ait oldukları komisyonlara sevketmiştir.

İngiliz Başvekili Amerika sefirile görüştü

Londra 20 (A.A.) — B. Chamberlain, bu sabah Başvekâlet dairesinde Amerika sefirini kabul etmiş ve mumaileyh ile bir saat süren bir görüşme yapmıştır.

Moskovaya bir Alman askerî heyeti gideceği doğru değil

Moskova 20 (A.A.) — Moskovaya bir Alman askerî heyetinin seyahati hakkında bir yabancı gazete tarafından verilen haber hakkında burada hiçbir malûmat mevcud değildir. Almanya büyük elçiliğinde bu haberin hayalî olduğu temin edilmektedir.

San Fransisko nehri taştı

Meksiko 20 (A.A.) — San Fransisko nehrinin taşması üzerine Puebba şehrinin altı mahallesi harap olmuştur. Şimdiye kadar 100 den fazla insanın ölmüş olduğu haber verilmektedir. Hasarat hesapsızdır.

Yahudi muhaciri yüklü bir vapur yola çıkamıyor

Anvers 20 (A.A.) — İçinde Bangkoka gitmekte olan 450 yahudi mültecisi bulunan Panama cümhuriyeti bayrağını hamil Dora kömür vapuru, seyrisefer edecek vaziyette olmadığı bahanesile Anvers limanı makamatı tarafından seferden menedilmiştir.

Göringin teftiş seyahati

Berlin 20 (A.A.) — Rende teftiş seyahatine devam eden Göring hususî yatile dün akşam Duisburga gelmiştir.

Mareşal bugün Rur havzasındaki nehir ve kanallar üzerinde seyahatine devam edecektir.

Amerikanın silâh ve mühimmat satışı

Vaşington 20 (A.A.) — Mühimmat kontrolü ofisine nazaran haziran ayında İngiltereye 13,589,013 dolar kıymetinde esliha ve mühimmat, Fransaya 2,548,962 dolar kıymetinde tayyare, Romanyaya 835,000 dolar kıymetinde bomba ve el kumbarası sevkedilmiştir.

Avustralya - Brezilya ticaret muahedesi

Londra 20 (A.A.) — Avustralya ile Brezilya arasında akdedilmiş olan ticaret itilâfnamesi dün Avustralya âlî komiseri B. Bruce ile Brezilyanın Londra sefiri arasında imza edilmiştir.

Bir otomobil bir kadına çarparak yaraladı

Şoför Mehmedin idaresindeki otomobil, Pangaltıda madam Şazik isminde bir kadına çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebeb olmuştur.

"Prusya Alman toprağı,,

Alman kara orduları başkumandanı bir nutuk irad etti

Berlin 20 (A.A.) — Alman askerî mektepleri talebesinin geçit resmi, bugün Tanenberg'de Hindenburg âbidesinin önünde yapılmıştır.

Bu münasebetle bir nutuk söyliyen kara orduları başkumandanı general von Brauchitch, ezcümle demiştir ki:

Bu toprak, eski tarihî bir topraktır. Ve kuvvetle tebarüz ettirmek isterim, eski bir Alman toprağıdır. «Prusya, Alman toprağı». Bu, 939 da askerî mekteplerin Tanenberg ziyareti için bir döviz teşkil ettiği gibi ayni zamanda binlerce senelik ananesi ile Alman tabiatına ve Alman tarihine bağlı bulunan bu toprak üzerinde hak iddia etmek istiyenlere de bir cevap teşkil eylemektedir.

Denizaşırı İngiliz kuvvetleri umumî müfettişi Varşovada

Varşova 20 (A.A.) — Deniz aşırı İngiliz kuvvetleri umumî müfettişi general İronside, dün mareşal Smigly Rydz ile uzun bir görüşme yapmıştır. General İronside, bugün muhtelif askerî talimlerde hazır bulunacaktır.

İtalyada döviz ticareti yapan 9 kişi para cezasına mahkûm oldu

Roma 20 (A.A.) — Döviz ticareti yapan dokuz kişi 25 milyon liret para cezasına ve memleketten çıkarılmağa mahkûm edilmiştir.

Emniyet umum müdürü şerefine Adanada ziyafet verildi

Adana 20 (A.A.) — Şehrimizde bulunan, emniyet umum direktörü B. Ali Riza Çevik şerefine dün akşam Adana gençleri tarafından bir ziyafet verilmiş, ve ziyafet geç vakte kadar devam etmiştir.

Samsun Parti müfettişi Samsuna vasıl oldu

Samsun 20 (A.A.) — Parti müfettişi Erzurum mebusu B. Salim Altuğ şehrimize gelmiş ve vazifeye başlamıştır. Vilâyet parti idare heyeti intihabı yapılmış ve reisliğe azadan Mustafa Aldıkaçtı seçilmiştir.

Bir yankesici 9 ay hapse mahkûm oldu

Eminönünde Lûtfiye adında bir kadının mantosunun cebinden beş lira çalarken yakalanan Muammer adında sabıkalı bir yankesici dün Sultanahmed üçüncü sulh ceza dahkemesinde dokuz ay hapse mahkûm olmuş ve derhal tevkif edilmiştir.

Piyasa vaziyeti

Alman permi dairesi fiat kırma teşebbüsünden vazgeçti

Alman Permi dairesinin memleketimizdeki mübayaatı için fiat kırmağa teşebbüs ettiğini, buna mukabil de Türk ihracatçılarının ihtiyatî tedbirler almağa başladıklarını yazmıştık. Haber aldığımıza Alman Permi dairesi fiat kırma teşebbüsüne şimdilik son vermiştir. Almanyaya, eski fiatler üzerinden 150 bin kilo tiftik satılmıştır. Bugün yüklenecektir.

Dün 500 bin kilo yapağı satıldı

Dün 500 bin kilo yapağı satılmıştır. Kilosu 57, 58 kuruştan verilen bu yapağıların mühim bir kısmını Sümerbank satın almıştır. Bu hafta içinde Sovyetler de piyasadan 150 bin kilo yapağı yükliyeceklerdir.

Eğlence yerleri

Yeni tarifeler yüzde 30 ucuzluk temin ediyor

Plâj, gazino, bahçe, otel, lokanta, birahane, bar gibi halkın eğlence ve istirahatine tahsis edilen yerlerin tarifelerine esas teşkil eden noktalar daimî encümence tasdik edilmiştir. Encümence verilen karara göre, biri fevkalâde olmak üzere bütün bu yerler, birinci, ikinci ve üçüncü sınıflara ayrılarak tarifeye tabi tutulacaklardır. Ancak Beyoğlu kazası dahilindeki müesseseler bu dört sınıf esasına göre taksim edilmekle beraber çalgılı, çalgısız, yemekli, yemeksiz, içkili, içkisiz olmak üzere daha geniş bir tasfiyeye tabi tutulmuşlardır.

Daimî encümence kabul edilen esaslara göre, kaza kaymakamları her yerin tarifesini tasdik edeceklerdir. Şimdi bu müesseselerde geçen seneki tarifeler tatbik edilmektedir.

Yeni tarifeler yüzde otuz nisbetinde ucuzluk temin ettiğinden halk bu gibi yerlerden daha ucuz şerait dahilinde istifade edecektir.

Bundan başka bazı yerlerde pazar günleri ayrı, diğer günlerde ayrı tarifeye tabi edilir. Daimî encümenden verilen bir karara göre bu fark tamamile kaldırılmış, ve her gün için ayni tarifenin tatbiki esas itibarile kabul edilmiştir.

Ihlamur mevkiinde inşaata izin verilmiyor

Beşiktaşta Ihlamur mevkiinin tarihî kıymeti olduğunu nazarı dikkate alan B. Prost burada vaktile oyun yeri ittihaz edilen sahanın muhafasını ve yeşil saha ile mahallî stadlar tesisini muvafık görmüştü. Bu itibarla buralarda bina inşasına müsaade edilmemesi kararlaştırılmıştı.

Bu havalide arsası olan emlâk sahiplerinden bazıları inşaat için belediyeye müracaat etmişler, fakat belediye buralarının istimlâk edileceğini ileri sürerek inşaat ruhsatiyesi vermemiştir. Yeni istimlâk kanunundaki tadilâta göre bir sene içinde istimlâk edilmiyen yerlerde belediyenin inşaata müsaade etmesi lâzım geldiğinden bu zevat Dahiliye Vekâletine müracaat ederek inşaat için müsaade istemişlerdir.

Belediye ile İdarei hususiye muhasebeleri birleştirilecek

İstanbulda vilâyet idarei hususiyesile Belediye, Belediye kanununa göre birleştirildiği halde Vilâyet ve Belediye bütçeleri ayrı olduğu gibi her iki dairenin müşterek işlerine dair bir müşterek bütçe yapılmakta, belediye ve idarei hususiye muhasebeleri de ayrı ayrı usulere tâbi olarak idare edilmektedir. Bunun kırtasî muamelelere yol açtığını gören belediye, belediye ve vilâyet varidat membalarını bir kül telâkki ederek tek bir bütçe tanzim etmek ve belediye ile idarei hususiye muhasebelerini de birleştirmek faydalı olduğu neticesine varmıştır. Bu husûsta hazırlanacak bir rapor ile mevcud kanunî mevzuatın tadili hükûmetten istenecektir.

Galatasaray kongresi

Galatasaray Spor klübünden:

15/7/939 tarihinde ekseriyet olmadığından toplanamayan kongremiz, 22/7/939 cumartesi günü saat 15 te Bebek Denizcilik şubemizde fevkalâde olarak içtima edecektir. Bu kere ekseriyete bakılmıyacağından, sayın âzanın behemehal teşrifleri rica olunur.

Ankaradaki yangın

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

gördüm. İçeriye dikkatle baktım, alev vardı. Derhal nokta polisi Neşete koştum ve Halef Albükrek'in mağazasında yangın olduğunu söyledim. Neşet te hemen itfaiyeye telefon etti. Biraz sonra itfaiye gelerek işe başladı.

Diğer şahidler yangını âni bir infilâktan sonra gördüklerini söylemişlerdir.

Müddeiumumî muavinlerinden B. Avni, yangın yerinde keşif ve tedkiklerde bulunmuştur. Elde edilen netice, yangının kasden ika edildiğini teyid etmektedir.

Yanan ve yıkılan dükkânlar şunlardır: Fevzinin kahvesi, İdrisin sebzeci dükkânı, Hüseyinin tatlıcı ve yufkacı dükkânı, Ali Rizanın sebzeci, Osmanın çorapçı dükkânları, Abdullahın lokantası, İsmailin berber dükkânı, Faiğin tuhafiye ve Kalefin hırdavatçı mağazaları ile Ömerin sebzeci dükkânı, Kantariye şirketi, Danyerin tuhafiye, Halilin manifaturacı mağazalarile Haydarın kavaf dükkânı, Fazlın tuhafiye ve Niyazinin manifatura mağazaları tamamen yanmıştır.

Niyazi Akçının tuhafiye, Sabrinin manifatura mağazaları ile Veyselin kavaf, İbrahimin kasap dükkânları ve Nazımın manifatura mağazası da yangının sirayetini önlemek üzere itfaiye tarafından yıkılmıştır. Bu suretle 16 dükkân yanmış, 5 dükkân yıkılmış olmakla 21 mağaza zayi olmuştur. Zararın 200,000 lira derecesinde olduğu tahmin ediliyor.

Bunlardan Osmanın çorapçı dükkânı 2000, Faiğin tuhafiye mağazası 12,000 Kalefin dükkânı 5000, Kantariye şirketi 10,000, Danyerin tuhafiye mağazası 6000, Halilin manifatura mağazası 19,000, Haydarın kavaf dükkânı 5000, Niyazinin manifatura mağazası 15,000, Niyazi Akçının tuhafiye mağazası 15,000, Sabrinin manifatura mağazası 10,000, Nâzımın manifatura mağazası da 5,000 liraya sigortalı bulunmaktadır.

Bir hafta evvel Haymanaya gitmiş olan Kalef Albükrek, hâdise münasebetile Ankaraya celbolunmuş ve ifadesi alınmıştır. Kalefin dükkânında çalışan Mişon ve Seyid adlarında iki tezgâhtarın da ifadelerine müracaat edilmiştir. Kalef ve Mişon nezaret altına alınmışlardır. Tahkikata devam ediliyor.

İngiliz amiral gemisi 3 ağustosta geliyor

(Başlarafı 1 inci sahifede)

Diğer taraftan ayni tarihlerde Malaya hattı harp gemisi de İzmir limanını ziyaret edecektir.

Warspite ve Malaya 31,100 tonluk eş iki dritnottur. Warspite 913 de, Malaya 915 te denize indirilmiştir. Bu iki dritnot 937 senesinde hemen yeniden inşa edilmiş kadar esaslı surette tamir edilmiş, topları yenilenmiştir.

İki dritnotun sürati 25 mildir. Silâhları 8 aded 38,1 lik, 12 aded 15,2 lik, 4 aded 10,2 lik ve 22 hafif toptan mürekkeptir. İki gemide de tayyare uçurmak için tertibat vardır.

Çeşme limanı

Bazı İngiliz ve Fransız gazeteleri, İzmir civarındaki Çeşme limanının birinci derecede bir üs haline getirileceğini yazmaktadır. Bu gazeteler, esasen İzmirden Antalyaya kadar bütün sahilin tahkim edilmiş olduğunu ilâve ediyorlar.

Bir sürücü beygirinin çiftesile yaralandı

Fatihte oturan sürücü Hüseyin isminde biri, dün akşam ahırda beygirleri tımar ederken bir çifte yemiş, ehemmiyetli surette yaralandığından hastaneye kaldırılmıştır.

Bir ustabaşı elini makineye kaptırdı, parmakları kesildi

İpekişin Balattaki fabrikasında çalışan Sedad adında bir ustabaşı, elini makineye kaptırarak parmaklarının kesilmesine sebeb olmuştur. Sedad tedavi altına alınmıştır.

Bıçakla yaralanan Yaşar öldü

Bir ay kadar evvel Şehremininde Yaşar ve Mustafa adlarında iki kişi alacak meselesinden kavga etmişler, Mustafa bıçakla Yaşarı ağır yaralamıştı. Yaralı Yaşar dün Cerrahpaşa hastanesinde ölmüştür. Adliye doktoru B. Salih Haşim tarafından yapılan muayene neticesinde cesed morga kaldırılmıştır. Vakayı müteakib tevkif edilen Mustafa hakkında katil suçundan dolayı takibata girişilmiştir.

Büyükdere Parti binasında konser

Dün gece saat 21 de, Büyükdere Parti binasında bay Mesud Cemilin talebesinden bayan Fayiha Talay, bir konser vermiş ve takdirle karşılanarak alkışlanmıştır.

Bir çocuk karpit parçasile oynarken muhtelif yerleri yandı

Galatada Arabcamide oturan Nâzım isminde bir çocuk sokakta bulduğu bir karpit parçasını teneke bir kutu içine koyarak bir kibrit çakmış, bu suretle birdenbire vukua gelen iştialle el ve yüzünün muhtelif yerlerinden yanmıştır.

Polis, bu dikkatsiz çocuğu hastaneye kaldırmıştır.

Sıcaklar devam ediyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

İzmirde bir amele sıcaktan bayıldı

İzmir 20 (A.A.) — İki gündenberi İzmir yine boğucu bir sıcak dalgası altındadır. Dün saat 14 de termometre gölgede 37 gösteriyordu. Halk, kırlara ve plâjlara koşmaktadır. Saat 17,30 da bir amele hükûmet konağı önünde sıcak tesirile bayılmış ve hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Atinada sıcaklık 44 derece

Atina, 20 — Bütün Yunanistanda dayanılmaz bir sıcak dalgası hüküm sürüyor. Atina şehrinde gölgede hararet 41, Tatoi tayyare karargâhında da 44 dereceye fırlamıştır.

Kemalpaşada fırtınanın hasarı

İzmir 20 (A.A.) — Geçen kasırganın Kemalpaşa mıntakasındaki hasaratını tesbit için çalışan komisyonlar ve Kızılay müfettişi tetkiklerini bitirerek raporların ait oldukları makamlara vermişlerdir. Köylüler Kızılayın muavenetini istememişler, yalnız borçlarının tecilini ve yeni kredi açılmasını rica etmişlerdir.

Duvar dibinde uyurken kedinin düşürdüğü taşla yaralandı

Üsküdarda oturan Nazmi isminde biri, dün bir aralık sıcaktan bunaldığından yüksekçe bir yere çıkarak duvar dibine uzanmış ve az sonra hafif bir uyku kestirmiştir.

Bu sırada duvar üzerinden geçen bir kedinin ayak darbesile büyük bir taş yuvarlanmış, Nazminin başına isabet ederek ehemmiyetli surette yaralanmasına sebeb olmuştur.

Nazmi, polis tarafından Haydarpaşa hastanesine yatırılmıştır.

Cezalandırılan esnaf

Beyoğlunda belediye tenbihlerine riayet etmedikleri görülen 428 esnaf cezalandırılmıştır.

Akşamın neşriyatı

Meşhur Arsen Lüpen

Serisi resimli 6 büyük cild her cildin fiatı

80 kuruş

Tevzi yeri: Akşam gazetesi Ankara caddesi Acımusluk sokak 13 numara

Yüzde yirmi iskonto kuponu: Bu kuponu kesip «Akşam matbaası kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiatleri üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

AK SAÇLI YOLCU

Nerimanla Şayeste Sirkeciden trene bindiler. Çok sıcak bir gündü. Tren plâja giden yolcularla dolu idi. İki genç kadın vagonları birer birer dolaştılar. Oturacak yer arıyorlardı. Nihayet bir vagonda iki boş yer buldular. Lâkin bu yerler yanyana değildi. Karşıkarşıya idi.

Nerimanın dünyada en sinirlendiği şey ara sıra peşine düşen bazı yılışık erkeklerdi. O tanımadığı kimseler tarafından katiyen rahatsız edilmek istemezdi. Bunun için genç kadın gözüne ilişen iki boş yere dikkatle baktı. Boş yerlerden birinin yanında genç, yakışıklı bir adam oturuyordu, öteki yerin yanındaki saçları ağarmış, keli felli, ciddî bir adam hafif hafif uyukluyordu. Neriman yakışıklı delikanlının yanına oturmadansa bu kelli felli, saçları ağarmış adamın bitişiğindeki yere oturmayı daha münasip gördü. Arkadaşı Şayesteye:

— Sen şöyle karşıma geç... Ben buraya oturuyorum! diyerek ciddî adamın yanındaki yere oturdu. Şayeste de genç, yakışıklı erkeğin yanına yerleşti.

Lâkin Neriman boş yere oturur oturmaz yanında uyuklıyan saçları ağarmış, orta yaşlı adamın gözleri açıldı. Doğruldu. Kendisine hafiften hafife bir çeki düzen verdi. Uyuklarken yana kaçan boyunbağını düzeltti. Cebinden bir tarak çıkararak ağarmış saçlarını taradı. Bundan sonra gözlerini Nerimana dikti. Bakışlarını bir dakika bile ondan ayırmıyordu.

Neriman yanındaki adamın bu haline fena halde sinirlenmişti. Biraz sonra ak saçlı adam hafiften hafife «Saçlarıma ak düştü!» şarkısını mırıldanmağa başladı.

Bu şarkının «Gönlüne uçmak düştü», «Bir kanad bulamadım.» Mısralarını söylerken gözlerini süzüyor. Nerimana tuhaf tuhaf bakıyordu.

Hele «Saçlarıma ak düştü.» derken aldığı vaziyet hakikaten görülecek şeydi.

Neriman birkaç kere kendisile yerini değişmesi için arkadaşı Şayesteye işaret etti. Fakat kâfir kız hiç o taraflı olmadı. Oturduğu yerde Nerimanın haline fıkır fıkır gülüyordu.

Bu sırada tren Samatyada durmuştu. Buradan şişman iri yarı bir oturduğu vagona girdi. Şişman oturduğu vagona girdi. İŞişman adam, her halde Nerimanın yanında oturan saçları ağarmış, orta yaşlı erkeği çok iyi tanıyordu. İki ahbap:

— Vay efendim maşallah!

— Ne güzel tesadüf efendim... diyerek biribirlerini selâmladılar. Başka oturacak yer olmadığı için şişman yolcu, ak saçlı adamın oturduğu kanapenin yanında ayakta dikildi. Şimdi iki arkadaştan biri ayakta, öteki oturduğu yerde biribirlerile konuşuyorlardı.

Şişman yolcu, ak saçlı adama:

— Yahu İrfancığım... Saçların ağardı amma hâlâ genç görünüyorsun. Seni uzaktan görenler elli beşini çoktan aştığını dünyada farketmez.

Nerimanın yanındaki adam arkadaşının bu patavatsızlığına hafifçe kızmış olacak ki:

— Amma yaptın birader... dedi, elli beşini çoktan aştığımı da nereden çıkarıyorsun?. Dur bakalım yahu... Dur bakalım. Pek o kadar acele etme...

Ak saçlı yolcu yan gözle Nerimana bakarak ilâve etti:

— Sonra unutma ki «Hayat kırkından sonra başlar» diye meşhur bir söz vardır. Hayat kırkından sonra başladığına göre şimdi biz ellisine basanlar, yahud ellisinin içinde olanlar henüz onar yaşında sayılırız. Değil mi efendim? Madem ki hayat kırk yaşında başlıyor. Kırk yaşından sonra hayata gözlerimizi açıyoruz. O halde ellisine bastın mı? On yaşındasın demektir. Binaenaleyh bizim şimdi en güzel çağlarımız... Elverir ki gençler elli yaşındakilerin kadrini bilsinler..

Ak saçlı adam durdu. Sonra Nerimana biraz daha sokularak, ayakta duran arkadaşına:

— Bundan başka bir mesele daha var. dedi, dünyada üç şeyin eskisi çok makbuldür: Şarabın, kemanın, erkeğin...

Erkekler de şarap gibi, keman gibi durdukça güzelleşirler. Olgun bir erkek toy bir delikanlı ile mukayese edilir mi? Olgun erkekler aşkın kıymetini, gençlerden çok iyi bilirler...

Neriman oturduğu yerde çıldıracaktı. Yanındaki adamın kendi kendine uydurduğu vecizeler fena halde sinirine dokunuyordu.

Bir aralık ak saçlı yolcunun büsbütün çenesi açıldı. Ayakta duran arkadaşına:

— Azizim, dedi, erkekler için aşk öyle bir kapıdır ki bunun anahtarını ancak elli yaşında elde edebilirler. Ellinci yaş erkekler için, onların en olgunlaştıkları, en mânalaştıkları bir yaştır. Ellisine basmamış bir erkek vaktinden çok evvel tarlasından kaldırılmış bir karpuz kadar tatsız ve lezzetsizdir. Buna emin ol...

Bu sırada genç kadının aklına bir muziplik geldi. Karşısında oturan arkadaşına:

— Şayeste, dedi, doktor niçin bana denize girmemi tavsiye ettı biliyor musun?.

Şayeste cevab verdi:

Bilmiyorum!..

Neriman bir gözünü hafifçe kırparak:

— Biliyorsun ya sinirlerim çok bozuk... Hele o tımarhane denilen yere girip çıktıktan sonra bir türlü kendime gelemedim. Böyle sıcak günlerde canım birisinin boğazına sarılmak, onu boğovermek istiyor. Doktor sinirlerim için deniz banyosu tavsiye etti.

Neriman bu yalanları söylerken gülmemek için kendisini güç halle zaptediyordu.

Ak saçlı adam şimdi Nerimana tuhaf tuhaf bakıyordu. Neriman:

— Ya işte böyle... Gene aklım başımda değil... diyerek hafifçe gözlerini açınca saçları ağarmış yolcu ayağa kalktı. Karşısındaki şişman arkadaşına:

— Haydi dostum... dedi, şöyle biraz treni dolaşalım.

Onlar vagondan çıkarlarken Şayeste hemen Nerimanın yanında açılan yere oturdu. Rahat rahat Floryaya kadar gittiler..

Hikmet Feridun Es

Beyoğlu Halkevinden:

1 — Hatayın Ana vatana kavuşması münasebetile 23 temmuz 939 pazar günü saat 11 de Evimizde bir toplantı yapılacaktır.

2 — Lozan günü yıldönümü münasebetile 24 temmuz 939 pazartesi saat 17 de Evimizde bir toplantı yapılacaktır.

3 — Arzu edenlerin toplantıya teşriflerini rica ederiz.

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dalga uzunluğu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

Ankara Radyosu
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kc./s. 20 Kw.

Ankara Radyosu
T.A.P. 70 m. 9465 Kc./s. 20 Kw.

TÜRKİYE SAATİLE

Cuma 21/7/939

12,30: Program, 12,35: Türk müziği - Pl., 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 - 14: Müzik (Senfonik plâklar - R.).

19: Program, 19,05: Müzik (Crauso'nun bir plâğı), 19,15: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,15: Konuşma (Haftalık spor servisi), 20,30: Türk müziği: 1 — Ferahfeza peşrevi, 2 — İsmail Hakkı - Ferahfeza beste - Çağlayan cuyi sirişkle, 3 — İsmail Hakkı - Ferahfeza şarkı - Ateşi aşkın, 4 — Santur taksimi, 5 — İshak Varan - Ferahfeza şarkı - Seyretmek için, 6 — İsmail Hakkı bey - Ferahfeza şarkı - Mehtapta güzel olur, 7 — Nuri Halil Poyraz - Hüseynî şarkı - Artık yetişir, 8 — Rahmi bey - Müstear şarkı - Gel ey saki şarabı tazelendir, 9 — Mustafa Nafiz - Hüzzam şarkı - Gönlüm nice bir, 10 — Şükrü - Hüzzam şarkı - Adanın yeşil çamları, 21,10: Konuşma, 21,25: Neşeli plâklar - R., 21,30: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Praetorius): 1 — Joh. Strauss - Gece kuşu operetinden uvertür, 2 — F. Léhar - Altın ve gümüş (Vals), 3 — Joh. Strauss - «Accelerationen», Vals, 4 — R. Heuberger - Opera balosu opertinden uvert., 5 — J. Offenbach - «Orpheus» uvertürü, 22,30: Müzik (Opera seleksyonları - Pl.), 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat), 23,20: Müzik (Cazband - Pl.), 23,55 - 24: Yarınki program.

Avrupa istasyonları

Saat 20 de

Danzig 20 viyolonsel — Königsberg 19,40 danberi fanfar — Prag 20,50 konser — Athlone 20 hafif muzika — Bükreş 20,50 Bizet'nin «Carmen» operası (plâkla) — Florans 20,30 hafif muzika — Reval 20 çingene çalgısı — Sofya 20,15 Puccini'nin «Madame Butterfly» operası.

Saat 21 de

Berlin 21,15 Kollo'nun «Busesiz kadın» opereti — Frankfurt 21,15 üçüncü beynelmilel konser: Macaristan ve Yunanistan — Hamburg ve Stuttgart 21,15 hafif muzika — Kolonya 21,15 karışık muzika — Leipzig 21,45 senfon. konser — Münih 21,15 orkestra - Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Grenoble, Marsilya ve Paris P.T.T. 21,30 - 23,30 orkestra — Libach 21,30 salon muzikası — Sottens 21,50 orkestra — Stokholm 21 hafif muzika.

Saat 22 de

Hilversum II 22,25 hafif muzika — Laibach 22,15 orkestra — Milâno 22 cazband — North Reg 22 piyano — Roma 22 hafif muzika ve dans.

Saat 23 de

Berlin, Breslau, 23,30 - 1 dans — Danzig, Münih 23,30 - 1 dans — Frankfurt, Hamburg, Kolonya, Königsberg, Leipzig 23,30-1 hafif muzika — Viyana 23,30 salon muzikası — Budapeşte 23 dans — Florans 23,15 dans — Milano 23,45 dans — Scottish Reg. 23,05 dans ve hafif muzika — Sofya 23 dans — Stokholm 23,15 piyano konseri.

Saat 24 den sonra

Stuttgart 24 salon muzikası — Prag 24 Çek muzikası — Budapeşte 24 orkestra — Florans 24 dans — Londra 24,10 dans — Breslau, Kolonya, Stuttgart ve Viyana 1-4 hafif muzika.

Bu gece

Nöbetçi eczaneler

Beyoğlu cihetı: Kalyoncukullukta Zafiropulos, Şairziyapaşa caddesinde Hayreddin Tav, Taksimde Taksim: Kurtuluşta Necdet Ekrem, Maçka caddesinde Maçka, Fındıklıda Mustafa Nail, Sarıyer: Asaf.

İstanbul tarafı: Hatih: Şehzadebaşında Asaf, Karagümrük: Arif, Eminönü: Bahçekapıda Mehmed Kâzım, Bakırköy: Terziyan, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Fener: Emilyadi, Kumkapı: Asadoryan, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Kocamustafapaşa caddesinde Rıdvan, Alemdar: Ankara caddesinde Arif Neşet, Şehremini: Topkapıda Nazım.

Kadıköy: Muvakkithane caddesinde Halit, Üsküdar: Ahmediye, Büyükada: Şinasi Rıza.

Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe, Anadoluhisarı, Tarabya, Yeniköy, Emirgân ve Rumelihisarındaki eczaneler her gece açıktır.

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Cemaziülâhir 4 — Hızır 77

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	7,00	9,10	4,44	8,42	12,00	1,55
Va.	2,36	4,46	12,20	16,18	19,36	21,31

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Tefrika: No. 7

LEYLÂ ile MECNUN

Yazan: İskender Fahreddin

"Ya oğlumun kalbindeki ateşi söndürmeli, veya Leylâyı Mehdinin elinden harple almalıyım...,,

— Kızım! Seni Türk kabilesinin reisi oğluna almak istiyor. Fakat ben seni kendi soyumdan bir erkekle evlendireceğim!

— Dedim ya, yavrum! Mesud hatıralar bile, kara günler gibi unutulmağa mahkûmdur. Babanın gözü şimdi bir şey görmüyor. Mehdiye fena halde kızgındır.

— O halde babama, münasip bir zamanda sölersin: Benim de gözüm Leylâdan başkasını görmüyor.

Ve ellerini boşluklara doğru uzatarak bağırdı:

— Sen de benim gibi düşünüyor, benim gibi görüyorsun, değil mi Leylâ? Senin de kalbini bir tek ateş yakıyor, değil mi? Geçen gün bana: «Bir ateş parçasını ikiye bölmüşler, yarısını senin kalbine, yarısını da benim yüreğime atmışlar...» diyen sendin, Leylâ! Baban seni başkasına verse de, sen gene benimsin, değil mi?

Seyid Ahmed, Can beyi sahilde bırakarak, yavaşça saraya koştu. Reisin dairesine gitti. Urman, cevap bekliyordu. Oğlu ile yüz yüze gelmemek, onun yaralı kalbini kırmamak için, Ahmedi göndermişti.

Seyid Ahmed, reisin yanına girer girmez:

— Can bey çok meyustur, dedi, ne söyledimse, kulağına girmedi. Ben ömrümde bu kadar kuvvetli bir aşk görmedim. Ve şimdi anladım ki, Leylâ da kendisini seviyormuş. Bir kaç gün evvel buluşmuşlar... Mehdinin kızı ona aşkından bahsetmiş.

Urman yumruklarını sıkarak bağırmağa başladı:

— Zaten oğlumu çileden çıkaran o fettan kız değil mi? Eğer oğlumla evlenmek isteseydi, eğer onu candan sevseydi, babasına: «Ben, başkasile evlenemem» diyemez miydi? Biricik oğlumun başını ateşe yaktıktan sonra, bir seyirci gibi uzaktan bakıyor. Bu işi kökünden halletmeliyim, Ahmed! Ya oğlumun kalbindeki bu ateşi söndürmek, yahut Leylâyı harple Mehdinin elinden almak... İkisinden birini yapmalıyım.

— Birincisini yapmağa muktedir olamıyacaksınız! Çünkü, Canın yüreğini yakan ateş o kadar derin, o kadar kuvvetlidir ki, bütün Dicle, Fırat'ın suları bile söndüremez o ateşi.

— O halde harbederim.

— Bu da sizin bileceğiğiz bir iştir. Harbe benim aklım ermez amma, şimdi sırası olmasa gerek.

— Neden sırası değilmiş?! Askerim mi yok?... Atlılarım mı yok?... Cesaretim mi yok?...

— Her şeyiniz var. Fırata boydan boya hâkimsiniz! Atlılarınızla bir yürüyüş yaparsanız, bütün çölü de baştan başa istilâ edebilirsiniz! Fakat bunu yapmağa vakıt bulamıyacaksınız.

— Neden?...

Seyid Ahmed yavaşça reisin yanına sokuldu:

— Çünkü, bir saat önce Şamdan gelen bir elçi, Halifenin bir iradesini getirmiş. Halife, sizi Hamat isyanını bastırmağa memur etmiş...

Halifenin elçisile başbaşa..

Emevîlerin en debdebeli ve nüfuzlu zamanıydı. Endülüs, İspanyollardan zaptedilmiş; Türkistan, Hindistan seferleri muvaffakıyetli neticeler vermişti. Her tarafta islâm orduları fütuhata devam ediyordu.

Halife Abdülmelik bin Mervan vefat etmiş, yerine veliahdi Velid bin Abdülmelik geçmişti.

Halifenin elçisi Ur şehrine geldiği zaman, Hamattan aşağı Fırata uzanan yerliler isyan etmişlerdi. Şamda ve civarında Halifenin yedek ordusu kalmamış, hepsi Hind ve Türkistan seferine gitmişti.

Halife Velid, Hamat isyanını bastırmak için, Urda oturan Urman (1) Türklerini hatırlamıştı. Bu işi ancak onlar yapabilirdi.

Halifenin elçisi, Velid bin Abdülmelikin mektubunu Urmana verirken:

— Halife hazretlerinin de, pederleri gibi, size fevkalâde itimadları vardır.

Demişti. Zira, Urman çok mağrur bir adamdı. Herşeydan önce onun gururunu okşamak lâzımdı. Halifenin elçisi bu vazifeyi de ihmal etmemişti.

Zaten Urmanların cesaret ve atılganlıkları ötedenberi Şam halkının ağzında dolaşır dururdu.

Urmanlara aid bir çok destanlar bile düzmüşlerdi.

Halifenin elçisi, Halifenin selâmını söyledikten sonra:

— Hamatlıları ancak siz tedib edeceksiniz! dedi. Bu adamlar hükûmete ne vergi, ne de asker veriyorlar. Son zamanlarda iyice başkaldırdılar. Kimseyi tanımıyorlar. Halife hazretleri bu zulüm ve isyana nihayet verilmesini istiyorlar.

Dedi. Urman, Halifenin kendisini hatırladığına pek ziyade sevinmişti.

— Hamatlıları tedib etmek güç bir değildir. Halifenin iradelerine göre hareket edeceğimi ekndilerine söylersiniz.

Cevabını verdi. Halifenin mektubunda şöyle bir cümle vardı:

«... İsyanı bastırdıktan sonra, kabilenizin yapacağı masrafa karşılık olarak, Hamatın beş yıllık vergisini size bırakıyorum.»

Urman buna da memnun olmuştu. Hamatlılardan beş yıl, vergiyi o tahsil edecekti. Urman elçiye söz verdi. Bir haftaya kadar atlılarını toplayıp Hamat üzerine yürüyeceğini bildirdi.

Elçi, Ur'da fazla kalmadan Şama dönmüştü.

Harp hazırlıkları

Halifenin elçisinin Şamdan ne maksadla geldiği anlaşılmıştı. Çoktanberi harbe susayan kabile efradı bu haberi öğrenince sevindiler. Bu haberden memnun olmayan bir kişi vardı: Can.

(Araksı var)

(1) Ur şehrine mensup, Urlu demektir.

ASEPTA
TABLETİ

Yemek salonlarına, yatak ve banyo odalarına, mutfaklara, aptesanelere, kahvelere, gazinolara, lokantalara, eşya depolarına asmakla

Sinek, Sivri sinek, Güveler ve diğer haşaratı uzaklaştırmak kabil olur.

Temas suretile mücadele ve imhası lâzım gelen **GÜVELERİN SÜRFELERİ, KARINCALARI ve HAMAM BÖCEKLERİNİN İMHASI İÇİN** ve kürklere, elbiselere, çamaşırlara, halılara, dolap çekmelerine ve sandıklara: **KUTU** içerisinde satılan **KRİSTALİZE ASEPTAYI** kullanmalı

Bu resmi "KODAK" la siz de çekebilirsiniz

Şu hatıraya bakınız! Yarın Kıymet biçilirmi?

-Seyyahatlarınızda
-Eğlentilerinizde
-Gezintilerinizde
-Tatil zamanlarınızda

Sadık arkadaşınız "KODAK"tır

"KODAK" JUNIOR 620

Anastigmat objektif, otomatik
Yeni Krome Modeller

15 50 liradan başlar

KODAK satıcılarından arayınız ve ya şu adrese müracaat ediniz:

KODAK Şirketi — Beyoğlu, İstanbul

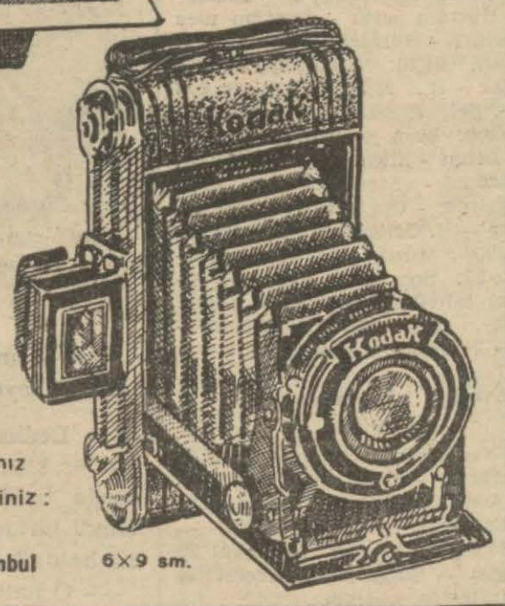

6×9 sm.

İnşaat işçiliği münakasası

Eti Bank Genel direktörlüğünden:

Bankamızın Artvin Vilâyeti dahilinde Murgul bakır madenlerinde yapılacak 700.000 lira kıymetindeki inşaatın 150,000 lira kıymetindeki işçiliği münakasaya çıkarılmıştır.

Taliplerin evrakı 19/7/939 tarihinden itibaren Ankarada Bankamızın İnşaat şubesinden, 24/7/939 tarihinden itibaren Murgulda İşletme müdürlüğünden ve Hopada Eti Bank Sevk memurluğundan alabilirler.

Teklifler 9 ağustos 939 Çarşamba günü saat 15 e kadar Ankarada Eti Bank genel direktörlüğüne verilmiş olmalıdır.

KANZUK
TER PODRASI
BOROSALİNA

Koltukaltı ve ayak terlemelerini kat'iyen zarar vermeden keser. Kokuyu giderir, BOROSALİNA kullanmakla elbise ve çoraplarınızı da harabiyetten kurtarmış olursunuz. Eczanelerden arayınız.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

inşaat ilânı

Eti Bank genel direktörlüğünden

Divrik civarında bankamızın demir madenlerinde yapılacak 300.000 lira kıymetinde bina inşaatı münakasaya çıkarılmıştır. Talipler, evrakı Ankarada Bankamız İnşaat şubesinden, Divrikte demir madeni işletmesi müdürlüğünden alabilirler.

Teklifler 7 ağustos 939 Pazartesi günü saat 15 e kadar kabul edilecektir.

Edirne Maarif Müdürlüğünden:

Cinsi	Azı	Çoğu	Fiatı Kş.	İlk teminat	Kırdırma tarihi	Saati	Şekli
Kok kömürü	95000	130000	3.20	312 lira	24/VII/1939	14	Açık
Zonguldak kömürü	205000	250000	2.90	543 lira	24/VII/1939	14	Kapalı
Zonguldak Kriple»	45000	60000	2.80	126 lira	24/VII/1939	14	Açık

Edirne yatılı orta okulların ihtiyaçları olan cins ve miktarları yukarıda yazılı üç kalem kömür 8/VII/939 tarihinden itibaren hizalarında yazılı şekillerle eksiltmeye konulmuştur. Taliplerin kapalı zarfla olanlar için 2490 sayılı kanunun 33 ve 34 üncü maddelerine göre teklif mektuplarını vermeleri ve açık eksiltme ile olanlara talip olanların ise aynı kanunun 42 inci maddesine göre hazırlanmaları, kırdırmanın Edirne Maarif Müdürlüğü dairesinde yapılacağı ve şartnameleri görmek isteyenlerin pazardan başka her gün öğleden sonra Maarif Müdürlüğü kalemine müracaat etmeleri ilân olunur. (5021)

Gazi terbiye enstitüsü direktörlüğünden:

1939 - 1940 ders yılı için enstitünün türkçe - edebiyat, pedagoji, tarih - coğrafya, tabiiye, riyaziye, resim - iş, beden terbiyesi ve muzik şubelerinin birinci sınıflarına talebe alınacaktır. Alâkadarlar kayıt şartlarile müsabaka imtihanı şekil ve günlerini kültür direktörlüğünden öğrenebilirler.

(2858) (5035)

Genç ve taze görünmek isterseniz

PUDRANIZA BİR KAŞIK

KREMA KÖPÜĞÜ koyunuz

VE CAZIP SEMERELERİNİ GÖRÜNÜZ!

Cildiniz bazen kurumuş ve buruşmuş bir hal kesbeder. Çünkü, pudranız cildin tabiî yağlı ifrazatını mas eder. Yeni bir güzellik tedbiri sayesinde bu halden kurtulacaksınız. Kullandığınız pudra kutunuza bir kahve kaşığı miktarında «krem köpüğü» ilâve ediniz ve karıştırınız. Bu sayede pudranın cildin tazeliğini mas etmesine mani olur ve yumuşaklığı muhafaza ve idame eder. Halihazırda gayet ince ve son derece nefis ve sizin için tam matlup nisbette «krem köpüğü» karıştırılmış pudradan tedarik edebilirsiniz. O da; yeni Tokalon pudrasıdır. Tokalon Pudrası terkibindeki krema köpüğü sayesinde saatlerce sabit kalır, ne rüzgâr ve yağmurdan, ne de terden kat'iyyen müteessir olmaz, tende temin ettiği «Mat» tazelik ve sevimliliğini bozmaz, Tokalon pudrasını tecrübe ediniz ve birkaç gün zarfında teninizde temin edeceği güzelliği görünüz.

Zıraat Vekâletinden:

Ziraat Vekâleti kalöriferlerinde yakılmak üzere kapalı zarfla (130) ton yerli sömikok kömürü alınacaktır.

1 — Kömürün beher tonunun muhammen bedeli (26) lira, (130) ton kömürün muhammen bedeli (3380) lira, muvakkat teminat (253) lira (50) kuruştur.

2 — İhale 27/7/939 gününe müsadif Perşembe günü saat 15 te Vekâlet binasında müteşekkil satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin kapalı zarflarını saat 14 e kadar komisyona vermeleri, saat 15 te komisyonda hazır bulunmaları.

3 — Şartname Levazım müdürlüğünden parasız olarak verilecektir. (2739) (4837)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 3546 lira 50 kuruş olan kaynak işleri için 2100 adet muhtelif eb'atta lâmbalı forma kömürü, 2250 adet düz forma kömürü, 100 adet âstuvanı kömür ile 250 adet dairevi kömür 8/8/939 salı günü saat 11 on birde Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 265 lira 99 kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (10) ona kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (5263)

Ankara Belediye Reisliğinden:

Su işleri idaresine bir mesul muhasip ve bir ayniyat muhsibi alınacaktır. Mesul muhasibin aylık ücreti 175 ayniyat muhasibinin 150 liradır.

İstekliler arasında müsabaka imtihanı yapılacaktır.

İstekliler 22/7/939 a kadar aşağıdaki vesikaları su idaresine vermelidirler.

1 — İki münhalden hangisine talip olduğuna dair pullu ve fotoğraflı bir istida.

2 — Bu vazifelerde çalışmış olduğuna dair vesika.

3 — Hüsnühal şahadetnamesi.

4 — Sıhhat raporu.

5 — Evvelce imtihana girenler bu imtihana giremezler.

6 — Müsabaka 24/7/939 pazartesi günü saat 18 de Belediye içtima salonunda yapılacaktır. (2889) (5047)

Maliye Vekâletinden:

1 — Vekâlet 939 senesi ihtiyacı için matbaa kâğıdı, mukavva, mücellid bezi, ambalâj kâğıdı Vekâletten verilmek üzere «72450» adet defter, «285,425» cilt koçan ve «15,765,000» varak cetvelin baskısı üç parti halinde ayrı ayrı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Defterlerin muhammen baskı ve cilt bedeli «11,704» lira «90» kuruştur. Muvakkat teminatı «877» lira «87» kuruştur.

3 — Koçanların baskı ve cild bedeli «10,242» lira «42» kuruştur. Muvakkat teminatı «768» lira «18» kuruştur.

4 — Cetvellerin baskı bedeli «7129» lira «80» kuruştur. Muvakkat teminatı «534» lira «73» kuruştur.

5 — Eksiltme, 28/7/939 Cuma günü saat 11 de defterler, saat 15 te koçanlar ve 29/7/939 Cumartesi günü saat 11 de cedvellere ait olmak üzere Maliye Vekâleti Levazım müdürlüğünde müteşekkil Eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

6 — Bunlara ait şartnameler Ankarada Maliye Vekâleti Levazım müdürlüğünde, İstanbulda Maliye Vekâleti Evrakı matbua anbarında bedelsiz olarak verilir.

7 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeler ve her partiye ait yukarıda miktarları yazılı muvakkat teminat makbuz veya banka kefalet mektuplarile birlikte kanunun tarifatı vee şartnamelerdeki şartlara uygun ve noksansız olarak yazacakları teklif mektuplarını havi kapalı zarfları ihale saatlerinden birer saat evvel komisyon resine vermeleri. (2942) (5093)

Deniz Harp Okulu ve Lisesi komutanlığından:

1 — Deniz lisesinin birinci ve ikinci sınıfına güverte ve makine kısımlarına üçüncü sınıfına haritacı yetiştirilmek üzere okur kayıt ve kabulüne başlanmıştır.

2 — Müracaat müddeti 10 ağustosta nihayete erecektir.

3 — Şeraiti öğrenmek ve kayıt olmak için İstanbuldaki isteklilerin doğruca okul kayıt ve kabul komisyonuna İstanbuldan başka yerdeki isteklilerin de bulundukları mahallin askerlik şubesine müracaat etmeleri. (5130)

Vezir köprü belediye riyasetinden:

«80» Hektar meskûn «30» hektar gayri meskûn vüs'atinde tahmin edilen Vezirköprü kazasının halihazır haritası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Muhammen keşif bedeli «2.300» liradır. Muvakkat teminat akçesi «172» lira «50» kuruştur.

Katî ihalesi 29 temmuz 939 cumartesi günü saat 10 da Vezirköprü Belediye daimî encümeni tarafından yapılacaktır.

Bu işe aid şartnameler Vezirköprü Belediyesinden parasız olarak alınabilir. İhtisası musaddak taliplerin teklif mektuplarını tayin edilen günde saat 9 a kadar Vezirköprü Belediye reisliğine verilmelidir. Veyahud posta ile gönderildiğinde bu saatte Belediyeye vasıl olmuş bulunmalıdır. (5300)

Türkiye

Şişe ve cam fabrikaları

Anonim sosyetesinden

Paşabahçe Fabrikamızın açık anbarında mevcud takriben 300 ton Katran satılığa çıkarılacağından taliplerin nümuneyi görmek üzere 23/7/939 akşamına kadar Paşabahçe Fabrikamız Anbar memurluğuna ve 4/8/939 akşamına kadar da Galata Perşembe Pazarı İş Hanındaki İstanbul büromuza tahriren fiat teklifinde bulunmaları.

İnşaat usta başı aranıyor

Bilhassa şimendifer inşaatında tecrübe sahibi inşaat ustabaşılarına ihtiyaç vardır. Taliplerin acele vesika suretlerile (A. T.) harflerile İst. 176 Posta kutusuna tahriren müracaatları.

BULMACAMIZ

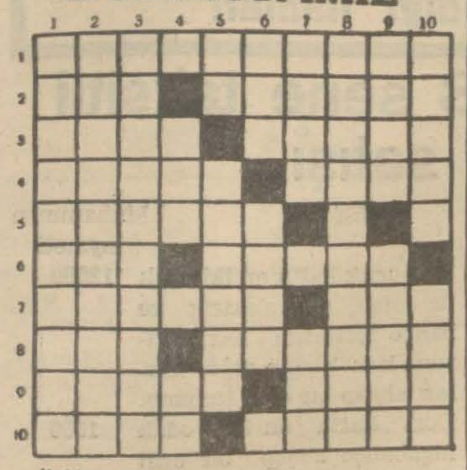

Soldan sağa:
1 — Menfezler.
2 — Üye - Erzak.
3 — Kaldıran - Cesur delikanlı.
4 — Birdenbire - Kir izi.
5 — Kolaya batır.
6 — Başına «Y» gelirse dümen kolu olur - Garip şey.
7 — Mecra - Birahane.
8 — Demir törpüsü - Başına «D» gelirse tecennün olur.
9 — Bir erkek ismi - Tersi mail demektir.
10 — Tosunun anası - Berberin elinde şakırdıyan.

Yukardan aşağı:
1 — Akçe torbası.
2 — Müezzin.
3 — Boşuna.
4 — Tersi bayağı demektir - Sonuna «İ» gelirse bir sayı olur.
5 — Ezmekten emir - Bizden başka herkes.
7 — Şimendifer demiri - Aceleci.
7 — Erbap - Yapmak.
8 — Eski zamanda el yıkamak için kullanılan iki şey.
9 — Bir meyva - Bir sebze.
10 — Tersi deha fenadır - Şef.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:
1 — Biraytatil, 2 — Aşikâr, Ari, 3 — Şişiren, At, 4 — Vu, Taneler, 5 — Eza, Ka, 6 — Kazmasapı, 7 — At, Az, Sari, 8 — La, İlçe, Al, 9 — En, Di, Taka, 10 — Teke.

Yukardan aşağı:
1 — Başvekâlet, 2 — İşiuzatan, 3 — Riş, Az, 4 — Akit, Maide, 5 — Yaramazlık, 6 — Tren, 7 — Nefaset, 8 — Ta, Lapa, Ah, 9 — İrae, Irak, 10 — Litre, İlâç.

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 -3
Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenbur, Stokholm, Oslo, Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar:
Vasaland vapuru 21 Temmuza doğru.
Brageland vapuru 2 Ağustosa doğru.
Bardaland vapuru 20 Ağustosa doğru.
Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo limanları için hareket edecek vapurlar.
Vasaland vapuru 24 Temmuza doğru.
Brageland vapuru 6 Ağustosa doğru.
Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991 - 2 -3

OKTA
SAÇ SABUNU
Eczanelerden ve ıtriyat mağazalarından arayınız.

Kadıköy askerlik şubesinden:

Lise veya muadili ve daha yüksek okullardan mezun olanlar, askerliklerini yapmadan memuriyet alamıyacaklarından 938/939 ders yılında bu gibi okullardan mezun olup ta tahsiline nihayet verecek okurların son yoklamaları Beşiktaş askerlik şubesince kurulacak askerlik meclisinde 1/15 ağustos 939 da yapılacaktır.

Bu 15 günlük müddet içinde kanuni bir mazerete dayanmaksızın bu meclise müracaat etmiyenler hakkında kanuni muamle yapılacaktır. Şubemizde kayıdlı olan bu gibi okurların vesikalarını almak üzere 1 ağusotstan evvel şubeye gelmeleri.

Beyoğlu eskerlik şubesinden:

Şubemizde kayıtlı ikramiyeye müstahak harp malûlü, erat ve şehit yetimlerinin 939 tütün ikramiyeleri aşağıdaki günlerde ve yalnız öğleden sonra dağıtılacağından bu gibilerin kendilerine tahsis edilmiş olan günlerde şubeye gelmeleri ilân olunur.

24 temmuz 939 pazartesi şehit yetimleri (1-25) numaraya kadar, 26 temmuz 939 çarşamba malûl erat (1-25) numaraya kadar, 28 temmuz 939 cuma malûl subay (1-25) numaraya kadar, 31 temmuz pazartesi şehit yetimleri (26-50) numaraya kadar, 2 ağustos çarşamba malûl erat (26-50) numaraya kadar, 4 ağusots cuma malûl subay (26-50) numaraya kadar, 7 pazartesi şehit yetimler (51-75) numaraya kadar, 9 çarşamba malûl erat (51-79) numaraya kadar, 11 ağustos cuma malûl subay (51-62) numaraya kadar, 14 ağustos pazartesi şehit yetimleri (76-100) numaraya kadar, 16 ağustos çarşamba şehit yetimleri (101-125) numaraya kadar, 18 ağustos939 cuma şehit yetimleri (126-250) nu-

Sıhhat ve içtimaî muavenet Vekâletinden:

Çorum Leylî, ve İstanbul neharî Küçük Sıhhat Memurları mekteplerine alınma şartları şunlardır:

1 — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olmak ve yaşı 18 den aşağı ve 26 dan yukarı bulunmamak «Yirmiden yukarı olanların askerlikle ilişişiği kalmamış olacaktır.»

2 — Orta mektepten pek iyi ve iyi derecede mezun olmak «Lise sınıflarında bir veya iki sene fazla okumuş olanlar tercih edilecektir. Bunlarla kadro dolmadığı takdire orta dereceliler de alınır.»

3 — İstekliler, bütün evrakını tamamlamış olduğu halde, dilekçelerini 15 Eylûl 1939 tarihine kadar Çorum mektebi için Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine, İstanbul mektebi için İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü vasıtasile mektep müdürlüğüne gönderileceklerdir.

«Noksan evrak ile gelen dilekçeler muameleye konulmıyacaktır.»

Gönderilecek evrak şunlardır:

A — Nüfus hüviyet cüzdanı aslı,

B — Orta mektep şehadetnamesi aslı, «Daha fazla okumuş olanların şehadetname ile birlikte tahsil müddetlerini tasdik eden resmî vesika»,

C — Mütehassısları tam bir hastane heyetinden, basılmış örneğine uygun ve üstünde tasdikli fotoğrafı bulunan bir sıhhat raporu. «Bu raporu hastane baştabiplikleri zarflıyarak üstünü mühürliyecek ve istekli tarafından mühürlü zarf halinde olarak gönderilecektir.»

İşbu muayeneler Ankara, Sıvas, Erzurum, Diyarbakır, Haydarpaşa nümune hastaneleri; İstanbul Çocuk hastanesi; İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun Memleket hastanelerinde yapılacak ve istekliler bu hastanelerin bulunduğu Vilâyetlerin Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüklerine bizzat müracaat edeceklerdir.

D — Çıktıkları mektepten veya mahallî polisinden alınmış hüsnühal kâğıdı,

E — 4,5 X 6 boyunda üç tane fotoğraf «Cepheden alınmış ve ince kâğıda basılmış olacak».

4 — Çorumdaki Leylî mektebe girmek istiyenler bu vesikalardan başka bir de aşağıda örneği yazılı, Noterlikten tasdikli taahhüt senedi vereceklerdir.

Taahhüt senedi örneği

Çorumdaki Leylî Küçük Sıhhat Memurları mektebine alınarak tahsil edip mezun olduğumda, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin tayin edeceği vazifede beş yıl hizmet etmeği ve bu hizmeti kabul etmediğim veya kabul edip muayyen müddeti bitirmeden bıraktığım ve sıhhî sebepler dışında mektepten daimî olarak çıkarıldığım takdirde benim için sarfedilmiş olan parayı tamamen ödemeği ve bu taahhüt senedi mucibince benden istenilecek para için ödemek mecburiyetinde olduğum tarihten itibaren % 9 faiz yürütülmesini kabul ve taahhüt eylerim.

Sarih ikametgâh adresi

Yukarıda adres ve hüviyeti yazılı olan . . . . . ın bu taahhütname mucibince ödemek mecburiyetinde bulunduğu her ders yılı için iki yüz lira olmak üzere bütün tahsil müddeti için ceman 400 liraya kadar parayı, faizile beraber, borçlu . . . . . ile birlikte müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu sıfatile ödeyeceğim.

Kefilin adresi

(5428)

P. T. T. Umum müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için dokuz adet posta vagonu kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedel (192.307.5), muvakkat teminat (10865.38) lira olup eksiltmesi 5 Eylûl 939 Salı günü saat 16 da Ankarada P. T. T. Umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile kanunî vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 15 e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbulda P. T. T. Levazım Ayniyat şubesi müdürlüklerinden (962) kuruş mukabilinde verilecektir.

(3174) (5388)

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Manok Mardikyanın 9596 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı (14000) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ıncı maddesine göre satılması icab eden Galata Yenicami mahallesinin Perşembe Pazarı caddesinde eski 51, 53, 55, yeni 53, 55, 57 kapı No. lı (Aslan hanı karşısında) evvelce üç dükkân, bugün altında iki dükkânı olan kâgir bir hanın tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış Tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek istiyen 1260 lira pey akçası verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle Belediye resimleri ve Vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 20/7/939 tarihinden itibaren tedkik etmek istiyenlere Sandık Hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tedkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 4/9/939 tarihine müsadif Pazartesi günü Çağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 19/9/939 tarihine müsadif Salı günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları Tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları Tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 938/934 dosya numarasile Sandığımız Hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

***

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek istiyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (5435)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Sürp Agop hastahanesi için lüzumu olan 1800 - 2000 kilo birinci nevi burma dağlıç etinin münakasasında talibi çıkmadığından 3 Temmuzdan itibaren on gün müddetle temdid edilmişti.

Temdiden yapılan eksiltmede dahi talibin teklifi haddi lâyık görülmediğinden, kanunun 43 üncü maddesi mucibince bir ay müddetle pazarlığa ko-

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinden

Bu yıl, Leylî Tıp Talebe yurduna alınacak talebenin kabul şartları şunlardır:

«Evrakı tam ve şartları haiz olanların kayıt muameleleri, dilekçelerin alındığı tarih sırasına göre derhal yapılacağından, isteklilerin zamanında müracaatları lâzımdır.»

1 — A» P. C. B. sınıfı için: Tam devreli liselerden veya lise derecesinde olduğu Maarif Vekâletince tasdik edilmiş mekteplerden pek iyi ve iyi derecede mezun olmuş, olgunluk imtihanlarını vermiş olmak,

B» Diğer sınıflar için: Bulunduğu sınıfı iyi derece ile geçmiş, yabancı dil ve askerlik imtihanlarını vermiş olmak,

2 — İsteklilerin bütün evrakını tamamlamış olduğu halde, 30 Eylûl -939 tarihine kadar doğrudan doğruya Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine müracaat etmeleri lâzımdır. Noksan evrak ile gelen dilekçeler numameleye konulmıyacaktır.

Gönderilecek evrak şunlardır:

A — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olduğunu bildiren nüfus hüviyet cüzdanı aslı,

B — Mektep şehadetnamesinin aslı «İmtihanlarını tamemen bitirdikleri halde şehadetnamelerinin tasdik muamelesi gecikmiş olanlar mektep müdürlüğünün ayni zamanda mezuniyet derecesini de gösteren fotoğrafla ve resmî mühürlü bir vesikasını göndereceklerdir.»

C — Okudukları mekteplerden alınmış hüsnühal varakası,

D — Mütehassısları tam bir hastahane heyetinden, basılmış örneğine uygun ve üstünde tasdikli fotoğrafı bulunan bir sıhhat raporu. «Bu raporu hastane baştabiplikleri zarflıyarak üstünü mühürliyecek ve istekli tarafından mühürlü zarf halinde olarak gönderilecektir.»

İşbu muayeneler Ankara, Sıvas, Erzurum, Diyarbakır, Haydarpaşa Nümune hastaneleri, İstanbul Çocuk hastanesi, İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun memleket hastanelerinde yapılacak ve buralarda muayene olunmak için bu hastanelerin bulunduğu vilâyetin Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüklerine istekliler bizzat müracaat edeceklerdir.

E — Örneği aşağıda gösterilen, Noterlikçe tasdikli bir taahhüt senedi «Bu senet istekli tarafından aynen tanzim ve imza edilecek ve altı, örneğinde görüldüğü veçhile, kefili tarafından keza aynen ve tamamen yazılarak imzalanacaktır.»

F — 4,5 X 6 boyunda altı tane fotoğrafı «Cepheden alınmış ve ince kâğıda basılmış olacak.»

3 — Yaşları 22 yi geçkin bulunanlar, yurtta okumaya ve ileride mecburî hizmetlerini yapmaya engel olacak bir hastalığı veya arızası olanlar kabul edilmezler.

4 — İsteklilerin gönderdiği dilekçe ve vesikaların Vekâletçe alındığı adreslerine bildirildiği gibi, kabul edilip edilmedikleri de yine adreslerine ayrıca bildirilecektir.

Taahhüt senedi örneği

Leylî Tıp Talebe yurduna kabul edilerek her hangi bir tıp fakültesinden tabip olarak çıktığımda, 2000 sayılı kanun mucibince, yurtta geçirdiğim zamanın «tatiller de dahil» üçte ikisi kadar bir müddetle Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin lüzum göreceği mahallerde hizmet ifasını kabul etmediğim veya muayyen müddeti bitirmeden hizmeti terkeylediğim takdirde yurtta benim için sarfolunan paranın iki katını ödemeği ve Tıp tahsilini terkettiğim veya sıhhî sebepler dışında Fakülteden daimî olarak çıkarıldığım, yahut yurtta bir seneden az bir müddet kalarak yurdu terkeylediğim takdirde benim için sarfedilmiş olan parayı tamamen ödemeği ve bu taahhüt senedi mucibince benden istenilecek paralar için ödemek mecburiyetinde olduğum tarihten itibaren % 9 faiz yürütülmesini ve 2000 sayılı kanunun diğer cezaî hükümlerinin de hakkımda tatbikini kabul ve taahhüt eylerim.

Sarih ikametgâh adresi

Yukarıda adres ve hüviyeti yazılı olan . . . . . ın bu taahhütname mucibince ödemek mecburiyetinde bulunduğu her ders yılı için üç yüz lira olmak üzere bütün tahsil müddeti için ceman 1800 liraya ve iki katını ödemek mecburiyeti hasıl olduğu takdirde 3600 liraya kadar, parayı faizle beraber, borçlu . . . . . ile birlikte müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu sıfatile ödeyeceğim.

Kefilin adresi

(5423)

Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi ve ihtiyat akçesi: 847.596.198.95 İtalyan liretidir.
Merkezi idare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde ŞUBELERİ
İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada

Afilyasyonlar
İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy palas (Tel. 44841 2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler:
İstanbulda: Alalemciyan hanında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046
İZMİRDE ŞUBE

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:
İstanbul (Galata)

Türkiye şubeleri:
İSTANBUL, (Galata. Yenicamı)
MERSİN
ADANA Bürosu
Yunanistan şubeleri:
SELÂNİK, ATİNA

Her türlü Banka muamelâtı
Kiralık kasalar.

AKŞAM MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

★

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat.

Telefon: 20497

ZAYİ — 937 - 938 ders yılında Pertevniyal lisesi dokuzdan aldığım tasdikname kaybolu. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

75 Turhan Berik

Doyçe Orient Bank
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin
Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata)
Deposu: Tütün Gümrük
İzmir
Her türlü banka muamelâtı

DR. İHSAN SAMİ
Gonokok aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan

DUO-FONE

6 AY VERESİYE

DUO-FONE: daireler ve odalar arasında yüksek sesle konuşma cihazları, tesisatile birlikte 75 liradan itibaren

6 AY VERESİYE

Komple erkek bisikletleri: 59 Lira
» kız » : 62 »

Her fiatta, 15 sene garantili Isviçre kadın, erkek cep ve kol saatleri - 15 taş, çift maşa - kadın altın saatleri. Komple 29 lira 75 kuruştan itibaren

OSMAN ŞAKAR

Müessesesinde taksitle satış

6X6 - 1: 2,9 objektifli BOLDA fotoğraf makineleri 6 ay vade

Sobalar - avizeler - Vantilâtörler - Ütüler - ilâ Hava gazı ocakları - Hediyelik eşyalar. Taksitle satılır

KAPPEL Alman yazı makineleri 6 ay taksit

Merkezi: *Galata:* Bankalar caddesi No. 47 Voyvoda han zemin kat, Tel: 42769 | *Beyazıt:* Üniversite Cad. No. 23 Elektrik idaresi karşısı. | *Kadıköy:* İskele Cad. No. 33-2 *Diğer satış yerleri: Beyoğlu:* İstiklâl Cad. No. 316 Foto spor mağazası. *Büyükada:* Gülistan Cad. No. 2 Ligeroz mağazası.

5 - 40 mum
Garantili ampuller
19 kuruş

Emniyet Sandığı İlânları

0/0 5 faizli ve 8 sene taksitli Emlâk satışı

SEMTİ	CİNSİ	Muhammen kıymeti
Kadıköyünde Caferağa mahallesinde Moda Devriye sokağında eski 176 yeni 18 No. lu	İki buçuk katta on iki odalı üç sofalı, su, elektrik ve banyo tesisatını havi bodrum katı kârgir diğer katları ahşap bir evin tamamı.	12500
Beşiktaşta Abbasağa mahallesinde eski Ilhamur yeni jandarma mektebi sokağında eski 69 yeni 73 No. lı	Dört katta on bir odalı maabahçe ahşap bir evin tamamı.	1500

1 — Arttırma 10 ağustos 939 tarihine düşen Perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar yapılacak ve gayrimenkuller en çok bedel verenlerin üstünde kalacaktır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin % 10 u nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler % 5 faize tâbidir.

4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul Sandığa birinci derecede ipotekli kalır. (5325)

REX

Beynelmilel Patentli

PREZERVATİFİN

ismidir.

Eczacınızdan ısrarla isteyiniz.

REX

Sağlamdır ve gayet ince ipekli lâstikten yapılmıştır.

SAFİYE

ve Arkadaşları, Taksim'de

İZZET BAHÇESİNDE

Ayrıca FETHİYE FUAT tarafından Mısır Dansları
Çalı Kuşu LÜTFİYE tarafından muhtelif Anadolu oyunları

SİNGER

Bayanlara mahsus elmaslı ve pırlantalı Singer saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Fiatları 75 lira ilâ 500 liradır.

— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —

Taşradan talep vukuunda yeni kataloğ gönderilir. Tel: 21964

SİNGER Saatleri YENİ MERKEZ MAĞAZASI: Eminönü. tramvay caddesi No. 8 Şubesi: Eminönü meydanında 14 No. daki eski yerindedir.

Demir köprü inşaati

Nafia Vekâletinden:

1 —Balıkesir vilâyetinde Balıkesir - Kepsut yolundaki «Simav» ve «Kille» köprülerinin demir ve betonarme olarak yeniden inşası (92.500) lira keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 5/9/939 tarihine müsadif Salı günü saat 16 da Nafia Vekâletinde Şose ve Köprüler reisliği odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (463) kuruş mukabilinde adı geçen Reislikten alınabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme tarihinden en az sekiz gün evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatla bu gibi inşaatı yapabileceklerine dair müteahhitlik vesikası almaları lâzımdır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin dördüncü madde de bahsedilen vesika ile 939 senesine ait Ticaret odası vesikasını ve (5875) liralık muvakkat teminatlarını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyacakları kapalı zarflarını ikinci maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar Komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (3124) (5298)

Nereye gideyim diye

Düşünme Moda deniz banyosuna koş Hem ucuz, hem yakın, Hem Güzel.

Duhuliye 10 kuruştur

ZAYİ — 1932 de Kınalıada okulundan aldığım diplomamı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Raşid Tüzün

Sahibi: Necmeddin Sadak — Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

BİR MAKİNİST

ARANIYOR

İskenderun civarında çalışmak üzere Dizel motorlardan, eskavatör makinesi ve elektrik işlerinden lâyikile anlayan bir makiniste ihtiyacımız var. Müracaat, her gün telefon: 43671 veya yazı ile posta kutusu 1437.

Nafia Vekâletinden:

15/8/939 Salı günü saat 11 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde Malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 5450 lira muhammen bedelli 1 adet torna, bir adet kolonlu makap, bir adet daire destere ve iki adet plânya tezgâhlarının Çurma istasyonunda vagonda teslim şartile montaj masrafı Vekâlete ve montajı müteahhide ait olmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve teferruatı bedelsiz olarak Malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 408 lira 75 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte ayni gün saat 10 a kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (2667) (4765)

DUO-FONE

DUO-FONE nedir?
DUO-FONE ne işe yarar?
DUO-FONE kimler kullanır?
DUO-FONE Türkiyede kimlerde vardır?
DUO-FONE masrafı nedir?
DUO-FONE tecrübesinde bulundunuz mu?
DUO-FONE hakkında izahat almak ister miziniz?

DUO-FONE Duo-Fone DUO-FONE Duo-FoneDUO-FONE Duo-Fone DUO-
DUO-FONE Duo-Fone DUO-FONE Duo-FoneDUO-FONE Duo-Fone DUO-
DUO-FONE Duo-Fone DUO-FONE Duo-FoneDUO-FONE Duo-Fone DUO-
DUO-FONE Duo-Fone DUO-FONE Duo-FoneDUO-FONE Duo-Fone DUO-
DUO-FONE Duo-Fone DUO-FONE Duo-FoneDUO-FONE Duo-Fone DUO-
DUO-FONE Duo-Fone DUO-FONE Duo-FoneDUO-FONE Duo-Fone DUO-

TÜRKİYE UMUM MÜMESSİLİ
L. D. BERESİNER
GALATA, NAZLI HAN No. 3
TELEFON: 40553

DUO-FONE Duo-Fone DUO-FONI Duo-Fone Duo-Fone DUO-FONE